НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ЗВІТ

експертної групи

Заклад вищої освіти	**Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка**
Освітня програма	**36836 Історія та археологія**
Рівень вищої освіти	**Доктор філософії**
Спеціальність	**032 Історія та археологія**

Цей звіт складений за наслідками експертного оцінювання згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – https://naqa.gov.ua/

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	**Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка**
Назва ВСП ЗВО	*не застосовується*
ID освітньої програми в ЄДЕБО	**36836**
Назва ОП	**Історія та археологія**
Галузь знань	**03 Гуманітарні науки**
Спеціальність	**032 Історія та археологія**
Спеціалізація (за наявності)	*відсутня*
Рівень вищої освіти	**Доктор філософії**
Вид освітньої програми	**Освітньо-наукова**

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	**Федорченко Олег Володимирович, Нонік Людмила Юріївна, Хмарський Вадим Михайлович (керівник)**
Залучений представник роботодавців	*не застосовується*
Дати візиту до ЗВО	**09.02.2026 р. – 11.02.2026 р.**

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	**chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://cusu.edu.ua/images/files-2026/samoocin/Samoanaliz_Istor_Arheol.pdf**
Програма візиту експертної групи	**https://cusu.edu.ua/ua/litsenzuvannia-ta-akredytatsiia/akredytatsiina-ekspertyza/prohramy-vyizdu-ekspertnykh-hrup**

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов’язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов’язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

Загальне враження про ОНП «Історія та археологія» третього рівня вищої освіти ЦДУ імені Володимира Винниченка – позитивне. Вона відповідає всім необхідним критеріям якості. Керівництво ЗВО, а також стейкголдери зацікавлені в її подальшій реалізації і розвитку. Задля цього у ЗВО створено необхідні умови. На освітній програмі викладають досвідчені, фахові і відомі в Україні науковці, наявною є необхідна інфраструктура, матеріально-технічна база. Гарант ОНП О. Житков продемонстрував обізнаність у особливостях реалізації ОНП. Він піклується про якість, що отримують здобувачі освіти, постійно цікавиться їхньою думкою щодо ОНП, докладає чимало зусиль для забезпечення якості реалізації освітньої програми, налагодження зв'язків з роботодавцями і плідної співпраці з ними. Факультет історії, бізнес-освіти та права ще у 2024 р. готував і випускав істориків як за першим (бакалаврським) (дві ОП зі спеціальності 014 «Середня освіта» «Історія, правознавство» та «Історія та громадянська освіта») та другим (магістерським) (ОП зі спеціальності 014/А4 «Середня освіта» «Історія та громадянська освіта») та третім (доктор філософії) рівнями вищої освіти. Після структурної реорганізації в ЦДУ імені Володимира Винниченка опорна кафедра історії України та всесвітньої історії (за 2021-2026 рр. змінились три керівники – Житков О., Бабак О., Ковальков О.) увійшла до складу новоствореного у 2025 р. факультету психології та історії. Знайомство зі здобувачами освіти ОНП засвідчило їхню зацікавленість у навчанні та досягненні кінцевої мети – захисті дисертації. Вони мають наукові праці і у більшості своїй вже апробували власні напрацювання на конференціях. ОНП має виразну властиву їй освітню конфігурацію з очевидним дисбалансом між історією та археологією на користь першої. Існує певний діапазон вибіркових дисциплін. У загальному обсязі аудиторних годин питома вага практичних занять трохи майже дорівнює лекційним заняттям. Наявна співпраця зі стейкголдерами під час розробки та реалізації ОНП, застосовується досвід інших ЗВО, переважно вітчизняних. Структура ОНП забезпечує формування у здобувачів необхідних компетентностей, передбачає можливості для формування індивідуальної освітньої траєкторії. Наявна усталена практика запобігання та виявлення плагіату, побутує культура академічної доброчесності та неконфліктне середовище. Висока академічна та викладацька кваліфікація науково-педагогічних працівників. Наявні дослідницькі традиції за певними науковими напрямами. Наявна відповідність навчальних дисциплін спеціалізації та науковому доробку викладачів. На ОНП проводяться регулярні анкетування здобувачів та стейкголдерів з питань забезпечення якості освіти, їх результати систематично обговорюються та аналізуються. На офіційному сайті оприлюднено переважну більшість всіх необхідних нормативних документів. Бібліотека ЗВО має вільний доступ до онлайн-курсів та наукометричних баз. Під час реалізації ОНП створена конструктивна робоча атмосфера як серед НПП, так і здобувачів.

Недоліки

ЦДУ імені Володимира Винниченка загалом зазнає скорочення набору здобувачів через що відбуваються структурні зміни – колишній історичний факультет було реорганізовано у факультет історії, бізнес-освіти та права, а тепер – психології та історії. Одним з наслідків цього процесу є відсутність набору здобувачів на 2025/2026 навчальний рік. Аспірантуру за спеціальністю «Історія та археологія» започатковано у ЦДУ імені Володимира Винниченка ще 2019 р., першу ОНП прийнято у 2022 р., втім досі не здійснено жодного захисту дисертацій, хоча наявні 6 випускників. Хоч нормативна база цілком задовільна, але потребує принципового доопрацювання Положення про організацію освітнього процесу, яка недостатньо акцентує увагу здобувачам третього рівня вищої освіти. Практична підготовка, зокрема асистентська практика за відсутності відповідного теоретичного курсу, посідає недостатнє місце (4,5 кредити ЄКТС) у ОНП. Очевидний дисбаланс між «історією» та «археологією» у змістовому наповненні освітніх компонентів в ОНМ – лише один ОК частково пов'язаний з археологією («Археологія та давня історія України»). Наукові інтереси як здобувачів, так і їхніх керівників не торкаються археологічної проблематики. Станом на момент проведення акредитаційної експертизи до реалізації освітньої програми залучено викладачів, чия кваліфікація не відповідає освітнім компонентам, які вони забезпечують, з урахуванням вимог законодавства.

Рекомендації

Керівництву ЦДУ імені Володимира Винниченка та гаранту ОНП необхідно посилити рекрутингову роботу щодо поновлення набору, особливо серед випускників магістрів. Необхідно принципово переробити Положення про організацію освітнього процесу, де поставити виразний акцент на підготовці здобувачів третього рівня вищої освіти. Запровадити ОК з методики викладання історії у вищій школі і збільшити обсяг асистентської практики. Переосмислити археологічну складову в ОНП – або помітно збільшити її складову, або принципово її мінімізувати. Вжити заходів щодо виправлення ситуації з викладачами чия кваліфікація не відповідає освітнім компонентам, які вони забезпечують, з урахуванням вимог законодавства.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

За спеціальністю 032 «Історія та археологія» третього рівня вищої освіти стандарт відсутній. Перша редакція ОНП була затверджена Вченою радою ЦДУ імені Володимира Винниченка 28 грудня 2021 року і введено у дію 30 грудня 2021 р. (blob:https://office.naqa.gov.ua/a6fd523c-0c50-4c78-9c26-d064ea23fa53). ЕГ розглянула зв'язок між ОК та ПРН, що відображені у матриці забезпечення результатів навчання відповідними компонентами ОНП. У цілому вони відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня, адже при їх складанні, як зазначив гарант під час Зустрічі 1, робоча група спиралась на зразки провідних ЗВО країни, зокрема КНУ імені Тараса Шевченка та ЛНУ імені Івана Франка. Програму оновлено у 2023 (blob:https://office.naqa.gov.ua/6615a332-10c0-4ae1-b402-150c15e04efa) та 2024 (blob:https://office.naqa.gov.ua/095cded9-2eda-4c3a-9798-74ae56e9a13e). Разом з тим звертає на себе увагу відсутність оновленої ОНП у 2025 р. на сайті ЦДУ імені Володимира Винниченка, незважаючи на те, що процес громадського обговорення відбувався (https://cusu.edu.ua/ua/elektronni-konsultatsii-z-hromadskistiu/17653-hromadski-obhovorennia-proiektiv-osvitnikh-prohram-tretoho-osvitno-naukovoho-doktor-filosofii-rivnia-vyshchoi-osvity-na-2025-2026-nr). Отже новітньою є ОНП, що діє з 1 вересня 2024 р., затверджена наказом ректора 22 квітня 2024 р. Хоча у «Положенні про освітні програми і Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка» зазначено, що чинну освітню програму переглядають щонайменше 1 раз у терміни її дії не пізніше, ніж за 1 семестр до її завершення. Гарант пояснив, що на процес проектування і обговорення освітньої програми вплинула відкладена (умовна) акредитація, на яку ЗВО пішов через необхідність якісніше підготуватись до акредитації. На запит ЕГ під час візиту щодо додаткових матеріалів, що свідчили би про зусилля щодо оновлення програми у 2025 р. гарант надіслав витяг з протоколу засідання кафедри історії України та всесвітньої історії від 29 вересня 2025 р. (blob:https://office.naqa.gov.ua/1c2dd98c-a0f0-47a2-be67-8fba3fb53dce), а матеріалів, що свідчили би про обговорення на Вченій раді факультету не надійшло. Освітні компоненти циклу загальної підготовки, що включають 4 навчальні дисципліни сприяють формуванню інтегральної компетентності, здатності формування широкого світогляду. Цикл професійної підготовки включає 8 освітніх компонентів і забезпечує формування засад системного наукового світогляду (blob:https://office.naqa.gov.ua/d4100c87-f6eb-4251-9447-ae69a6e14a3c). Порівняння ОНП та навчальних планів за 2021-2024 роки вказує на їхнє постійне, хоч і не суттєве, удосконалення. Це було підтверджено на зустрічах зі здобувачами, НПП та стейкголдерами.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Професійний стандарт відсутній.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Мета освітньо-наукової програми (ОНП) «Історія і археологія» сформульована вельми розлого і полягає у підготовці професіоналів, які володіють концептуальними та методологічними знаннями у галузі історичних наук, методологією наукової діяльності та основами організації освітнього процесу у закладах вищої освіти, здатних до генерування нових комплексних ідей, у яких сформовані відповідні практичні уміння і навички, цінності та ставлення, компетентності, необхідні й достатні для розширення та переоцінки вже існуючих знань, розв'язання комплексних завдань у процесі проведення самостійного наукового дослідження на основі визнання саморозвитку та самовдосконалення упродовж життя, дотримання принципів академічної доброчесності й неприпустимості корупційних дій (blob:https://office.naqa.gov.ua/d4100c87-f6eb-4251-9447-ae69a6e14a3c). Вона відповідає Стратегії розвитку ЗВО на 2022-2026, а саме викладених у ній місії стратегічній меті та завданням (розділ 2,сторінка 5) (chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%8F_%D0%A6%D0%94%D0%A3_2022-2026_10.02.2022_%D0%97%D0%BC%D1%96%D0%BD%D0%B8.pdf), які містяться і на окремій сторінці сайту закладу (https://cusu.edu.ua/ua/universytet/misiia-universytetu). Формулювання мети у Статуті (прийнятому у грудні 2024 р.) відсутнє, натомість визначено 10 основних завдань (розділ 1, с.4) (chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://cusu.edu.ua/images/normativni_doc/Statut_2024.pdf).

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Під час зустрічей зі здобувачами ЕГ пересвідчилась, що під час реалізації ОНП здобувачі розглядаються як ключові учасники освітнього процесу і їхні думки та пропозиції активно враховуються в освітньому процесі під час формулювання мети та ПРН ОНП. У попередні роки до робочої групи входив здобувачі В. Тимошенко, а зараз здобувач Кобзар Д. Серед фактів, які підтверджують, що мета, завдання та програмні результати ОНП розроблялися з урахуванням побажань і потреб заінтересованих осіб – наявність рецензій на ОНП різноманітних стейкголдерів – науковців Докашенка Г., Капелюшного В., Кудінова Д., Миколенко Д., а також директорки Державного архіву Кіровоградської області Л. Маринець, директор Регіональної інформаційно-поліграфічної агенції Кіровоградської обласної ради Чудний О.В. Під час онлайн-зустрічі із зовнішніми стейкголдерами та відкритій зустрічі (роботодавцями, представниками академічної спільноти, державних установ) було неодноразово засвідчено їх активне залучення до обговорення мети, завдань, результатів ОП, а також наявність дієвого механізму врахування рекомендацій і зауважень. У ході онлайн-зустрічі із адміністрацією ЦДУ імені Володимира Винниченка також йшлося про механізм врахування пропозицій і побажань стейкголдерів шляхом проведення зустрічей і обговорення цих результатів на засіданні кафедри історії України. Огляд динаміки змін в ОНП дозволяє стверджувати, що висловлені стейкголдерами зауваження і пропозиції враховувалися

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

ЕГ переконалась під час зустрічей зі здобувачами, гарантом, стейголдерами та відкритої зустрічі, що сучасні тенденції розвитку спеціальності відбивають переважна більшість ПРН. До освітнього процесу були залучені лише поодинокі науковці з гостьовими лекціями. На зустрічі з авторами ВСО та відкритій зустрічі було підтверджено тісну співпрацю з Київським національним університетом імені Тараса Шевченка, Львівським національним університетом імені І. Франка, Черкаського національного університету імені Б. Хмельницького. Підтверджено використання досвіду кількох польських освітніх установ у освітньому процесі та формування ОНП, але це не має системного характеру.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Позитивними сторонами ОП є те, що її завдання відповідають місії і стратегії Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка і формують спільний вектор розвитку ЗВО і ОНП та умови, необхідні для фахового зростання сучасного історика. Також необхідно вказати на чітке коло стейкголдерів і тісну співпрацю з ними під час розробки, перегляду та реалізації ОП. Наявними є факти застосування досвіду вітчизняних університетів при реалізації освітньої наукової програми «Історія та археологія».

Недоліки

Недостатньо використовується досвід зарубіжних аналогічних освітніх програм. Послаблений процес оновлення ОНП за минулий навчальний рік.

Рекомендації

Розширити коло співпраці із ЗВО з вивчення і використання досвіду ОНП, зокрема зарубіжних. Посилити контроль відділу забезпечення якості та цифрового супроводу освіти, відділу аспірантури та докторантури, керівництва факультету психології та історії над організацією та календаризацією процесу оновлення та громадського обговорення ОНП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Загальний обсяг освітніх компонент ОНП «Історія» ЦДУ імені Володимира Винниченка становить 42 кредити ЄКТС, що відповідає ст. 5 Закону України «Про вищу освіту» (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text). Освітні компоненти в ОНП «Історія та археологія» відповідають блокам компетентностей, визначених п. 27 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у ЗВО: оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями забезпечує дисципліна «Філософія та методологія науки» (3 кредити ЄКТС); освітня складова з набуттям універсальних навичок дослідника представлена «Аспірантською практикою» (4,5 кредитів ЄКТС); здобуття мовних компетентностей іноземною мовою забезпечує дисципліна «Академічна англійська мова» (4 кредити ЄКТС); глибинні знання зі спеціальності формують дисципліни «Організація наукового історичного дослідження», «Інформаційні технології в науці» (6 кредитів ЄКТС). Кількість кредитів, відведених на вивчення дисциплін за вибором в ОНП складає 10,5 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам законодавства та складає 25% від обсягу освітньої складової ОНП.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

В ОНП «Історія та археологія» наявні два цикли підготовки – загальної та професійної, що дають уявлення про спрямованість освітніх компонентів. Відповідно до структурно-логічної схеми ОНП «Історія та археологія» у першому семестрі першого року навчання здобувачі вивчають три обов'язкові компоненти із циклу загальної підготовки: дисципліну, обсяг кредитів якої скерований на опановування мовними компетентностями – «Академічна англійська мова»; дисципліну, обсяг кредитів якої направлений на опановування загальнонауковими компетентностями – «Філософія та методологія науки»; дисципліну, обсяг кредитів якої спрямований на набуття універсальних навичок дослідника – «Інформаційні технології в науці». У другому семестрі першого року навчання здобувачі продовжують вивчати обов'язкові компоненти – дисципліни «Академічна англійська мова» та «Філософія та методологія науки». Окрім цього вони вивчають обов'язкові компоненти із циклу загальної підготовки – дисципліни, обсяг кредитів яких направленим на набуття універсальних навичок дослідника – «Організація наукового історичного дослідження». У першому семестрі другого року навчання здобувачі вищої освіти згідно зі структурно-логічною схемою ОНП «Історія та археологія» вивчають обов'язкові компоненти із циклу професійної підготовки – дисципліни, обсяг кредитів яких спрямований на здобуття глибинних знань зі спеціальності: «Методологічні проблеми історичної науки», «Проблеми археології та давньої історії України», «Сучасний фаховий історіографічний дискурс», «Соціально-економічні студії історії України». У другому семестрі другого року навчання здобувачі вищої освіти вивчають виключно вибіркові дисципліни. Здобувачі вищої освіти обирають і вивчають три дисципліни за вибором. Протягом третього семестру здобувачі проходять аспірантську практику. Другий семестр третього та увесь четвертий рік навчання здобувачі вищої освіти виконують лише науковий складник. ЕГ відзначила, що ОК«Проблеми археології та давньої історії України» не пов'язана з науковою спрямованістю здобувачів і є єдиною ОК, яку можна віднести до археологічної ОНП, ОК «Соціально-економічні студії історії України» теж не має універсального значення, що охоплювала би наукової інтереси всіх здобувачів. Аспірантська практика протягом трьох тижнів і без відповідного курсу з методики викладання історії у вищій школі видається недостатньою для підготовки здобувачів. Втім на зустрічі зі здобувачами вони зазначили про релевантність обсягу і необхідної підготовки під час практики. Незважаючи на це ЕГ констатує, що структура ОНП «Історія та археологія» є достатньо чіткою, а освітні компоненти, включені до неї, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Предметна область в ОНП «Історія та археологія» визначена робочою групою, оскільки стандарт вищої освіти відсутній. В описі предметної області ОНП «Історія та археологія» сформульовані об'єкт вивчення, цілі навчання, теоретичний зміст предметної області, методи, методика та технології, інструментарій та обладнання. Вони узгоджуються з освітніми компонентами: формування знань з теорії та методології наукового дослідження забезпечують дисципліни «Методологічні проблеми історичної науки»,« Сучасний фаховий історіографічний дискурс», а з технологій, інструментарію та обладнання дисципліна «Сучасні технології історичних досліджень». Предметну область ОНП «Історія та археологія» підсилюють вибіркові дисципліни, які здобувачі вільно обирають відповідно до тематики свого дисертаційного дослідження. На думку ЕГ, зміст ОП відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

У структурі ОНП «Історія та археологія» передбачено блок вибіркових компонентів (10,5 кредитів ЄКТС), які спрямовані на розвиток індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів. Формування індивідуальної траєкторії здобувачів у ЦДУ імені Володимира Винниченка передбачається «Положенням про аспірантуру та докторантуру Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка (зі змінами)» (4.6, с.6) (2024) (chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://cusu.edu.ua/images/normativni_doc/Polozh_aspirant_doktorant.pdf), прописано у «Положенні про порядок реалізації студентами права на вільний вибір навчальних дисциплін у Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка» (2025) (chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://cusu.edu.ua/images/normativni_doc/3.8_%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6._%D0%92%D0%B8%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BA._%D0%A6%D0%94%D0%A3_31.03.2025__.pdf), у «Порядку визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти, в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка» (chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://cusu.edu.ua/images/files-2023/%D0%92%D0%97%D0%AF%D0%9E/%D0%9F%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%B4%D0%BE%D0%BA_%D0%BD%D0%B5%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0_%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B0_2022.pdf), Положенні про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка» (2023) (chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://cusu.edu.ua/images/files-2023/%D0%92%D0%97%D0%AF%D0%9E/Academic_mobility_for_bachelors_and_magisters.pdf). На сайті ЦДУ імені Володимира Винниченко у вільному доступі розміщено перелік вибіркових дисциплін (chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://cusu.edu.ua/images/files-2025/vyb_dys25-26/vub_asp_istUk_25-26.pdf). ЕГ під час резервної відеозустрічі зі здобувачем Бугор Д. переконалася у їхній можливості користуватись платформою Google Classroom та вільно формувати індивідуальну освітню траєкторію. Аналізуючи індивідуальні навчальні плани здобувачів, ЕГ встановила, що вибіркові дисципліни корелюють з тематикою дисертаційних досліджень. Під час зустрічі зі здобувачами ЕГ переконалась у результатах аналізу опитування аспірантів, проведеного моніторинговою групою ЦДУ, що засвідчив, що 100% здобувачів вищої освіти реалізували власне право вибору освітніх компонентів за ОНП «Історія та археологія».

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів ОНП «Історія та археологія» регламентується «Положенням про організацію практичної підготовки в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка нова редакція)» (2025) (chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://cusu.edu.ua/images/normativni_doc/3.2._%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0_%D0%A6%D0%94%D0%A3_29.09.2025.pdf), «Положенням про аспірантську практику здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії» (2024) (chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://cusu.edu.ua/images/normativni_doc/3.2._%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0_%D0%A6%D0%94%D0%A3_29.09.2025.pdf). ОНП «Історія та археологія» передбачають практичну підготовку здобувачів посередництвом ОК 9 «Аспірантська практика», на яку виділено 4,5 кредити ЄКТС (135 годин) у другому семестрі третього року навчання. ЕГ на основі наданих гарантом Звітів здобувачів (Запиту в системі НАЗЯВО) виявила, що базою їхньої педагогічної практики виступає ЦДУ імені Володимира Винниченка до якої прикріплений здобувач. Завдання практики полягають в ознайомленні з нормативними документами, що регулюють права та обов'язки науково-педагогічних працівників у ЗВО, з навчально-методичною документацією кафедри, відвідуванні навчальних занять викладачів, розробці планів-конспектів навчальних занять і проведенні навчальних занять, участі в організації та/або проведенні позанавчального заходу. На думку ЕГ, педагогічна практика забезпечує результати, необхідні для компетентного конкурентоспроможного фахівця, здатного розв'язувати комплексні завдання для проведення педагогічної, організаційної та практичної діяльності в галузі історичних наук. Проте, не зайвою була би наявність в ОНП ОК з методики викладання історії у вищій школі.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

ОНП «Історія та археологія» сприяє набуттю здобувачами соціальних навичок. Їхнє формування закладено в ОНП як в інтегральній, загальних (2, 4, 7, 10-12) та фахових (3, 6, 9) компетентностях, а також у програмних результатах навчання (8, 10, 12, 15, 17). ЕГ відмічає практику розвитку Soft skills, що формуються освітніми компонентами: ОК 1 «Академічна англійська мова», ОК 2 «К Філософія та методологія науки», ОК 3 «Організація наукового історичного дослідження», ОК 9 «Аспірантська практика». Це знаходить підтвердження у робочих програмах до дисциплін ОК. Компетентності, здобуті під час вивчення цих дисциплін, сприяють набуттю таких навичок, як комунікабельність,

лідерство, робота в команді, відповідальність, креативність. Під час відеозустрічі зі здобувачами ЕГ пересвідчилася, що у роботі зі ними урізноманітнюються види завдань для набуття соціальних навичок. Здобувачі знайомі із самим поняттям і обговорювали їх з науковими керівниками. Соціальні навички у здобувачів формуються також під час участі різноманітних освітніх, в роботі органів студентського самоврядування, Ради молодих учених.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

ЕГ переконалась, що норми співвідносності обсягу окремих освітніх компонентів ОНП із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти визначаються Положенням про організацію освітнього процесу в ЦДУ (https://shorturl.cusu.edu.ua/1u7). У розділах «Положення про освітні програми в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка» зазначається, що освітньо-наукові програми на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти за обсягом мають складати не менше 40 кредитів ЄКТС (https://shorturl.cusu.edu.ua/1u9). Загальний обсяг ОНП складає 42 кредити. ЕГ переконалась , що питома вага обов'язкових компонентів ОНП задовільна: цикл загальної підготовки – 31% (13 кредитів ЄКТС); цикл професійної підготовки – 33,3 % (14 кредитів ЄКТС), аспірантська практика – 10,7% (4,5 кредити ЄКТС), а вибіркові дисциплін складають 25% (10,5 кредитів ЄКТС). Проблеми академічного перевантаження або браку часу, виокремленого на самостійну роботу студентів, розглядаються на засіданнях випускової кафедри, що дозволяє враховувати недоліки та внести коригування в планування освітнього процесу.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

ОНП демонструє практикоорієнтованість завдяки структурі та підібраним ОК. Разом з тим звертає на себе відсутність ОК, що формувала би теоретичні знання, що забезпечили би фундаментальні засади для подальшого практичного застосування набутих компетентностей. Разом з тим залучення фахівців-практиків до освітнього процесу, а також проведення зустрічей з професіоналами галузі, значно підвищує якість підготовки здобувачів на ОНП. Це було засвідчено на відкритій зустрічі, де були представлені 8 спікерів, зустрічах зі здобувачами та стейкголдерами (9 спікерів). Також ЕГ відзначає, що навчальний план передбачає велику кількість практичних занять. Навчальні плани свідчать, що на практичні заняття у межах освітніх компонент складають 40-50 % навчального часу аудиторних занять (blob:https://office.naqa.gov.ua/238af86e-edc4-4975-a37a-ca6358e65cbd). У цілому практичні заняття налічують 188 годин, що складає близько 50 % аудиторного часу та майже 15% від загальної кількості годин навчання на даній ОП. На сьогодні підготовка здобувачів вищої освіти за ОП «Історія та археологія» третього рівня вищої освіти за дуальною формою освіти не здійснюється.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

У цілому ОНП «Історія та археологія» третього рівня вищої освіти сприяє досягненню глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї ООН, шляхом інтеграції відповідних навичок і компетентностей у процес навчання, що досягається через вивчення ОК, реалізації різних заходів, застосуванню сучасних методів та технологій, проєктів у ЗВО. ЕГ підтверджує наведені у ВСО дані, що показники сталого розвитку з метою забезпечення якісної освіти та заохочення навчання впродовж усього життя регламентовані документом «Стратегія розвитку ЦДУ на 2022–2026 роки», у якому пункти 2.1, розділи 3, 4 визначають механізми вдосконалення навчальної та наукової діяльності, забезпечення гендерної рівності, розширення прав і можливостей усіх жінок та дівчат у здобутті вищої освіти (), що слушним є апеляція до положень Указу Президента України №722 щодо збереження гуманістичних цінностей людства та практики засудження тоталітарних суспільств реалізується також у багатьох заходах суспільного рівня за участі здобувачів, а теми ОК 1, 2, 4, 6, 7 та 8 забезпечують реалізацію наступних цілей цього Указу: ціль 4 – якісна освіта; ціль 5 – гендерна рівність; ціль 8 – гідна праця та економічне зростання; ціль 9 – розвиток цифрової інфраструктури, стимулювання інновацій; ціль 10 – скорочення нерівності; ціль 17 – партнерство заради стійкого розвитку. Разом з тим ЕГ відзначає, що у ЦДУ імені Володимира Винниченко не проводилось жодних спеціальних заходів і не вжито спеціальних зусиль для окремої популяризації глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Ознайомлення з нормативними документами, самою ОНП, а також інформацією, отриманою під час онлайн-зустрічей, дозволили з'ясувати, що обсяг ОНП і її ОК відповідає вимогам щодо третього рівня вищої освіти. Зміст ОНП має логічну структуру, яка дозволяє досягти мети і завдань навчання та відповідає предметній області спеціальності. ОНП забезпечує можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії. ОНП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для професійної діяльності. ОНП передбачає набуття здобувачами вищої освіти важливих для подальшого працевлаштування соціальних навичок. Обсяг ОНП та окремих ОК відповідає навантаженню аспірантів, дозволяє досягти мети та програмних результатів навчання.

Недоліки

Змістова частина освітніх компонент майже не забезпечує археологічну складову – з 9 ОК лише один релевантний – «Археологія та давня історія України». Не всі курси мають універсальний характер для аспірантів – «Археологія та давня історія України» та «Соціально-економічні студії історії України». Недостатня увага у практичній складовій до аспірантської практики – за відсутності ОК з викладання історії у вищій школі наявний обсяг практики є замалим. Наявний перелік вибіркових курсів (6-8), запропонований 4 викладачами є завузьким, відсутні загальноуніверситетські вибіркові курси. Недостатнє просування цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1.

Рекомендації

Необхідно або збільшити кількість і обсяг освітніх компонент з археології, або звузити формат ОНП лише до історії. Необхідно збільшити обсяг аспірантської практики не менше ніж на один тиждень (1,5 кредити) та запровадити ОК з викладання історії у вищій школі наявний обсяг практики. Розширити коло вибіркових курсів у тому числі і через запровадження загально університетської пропозиції. Вжити заходи щодо розширення та інтенсифікації просування цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1: гостьові лекції, поширення наочної інформації, у т. ч. і на сайті ЦДУ імені Володимира Винниченка.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

«Правила прийому на навчання для здобуття вищої освіти в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка 2025 року» оприлюднені на офіційному веб-сайті Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка у розділі «Вступнику» на «Інформаційній сторінці приймальної комісії» в опції «Правила прийому, нормативні документи» (https://cusu.edu.ua/ua/informatsiina-storinka-pryimalnoi-komisii/292-storinka-abituriientu/5741-pravyla-pryiom). Інформація про «Вступ на навчання для здобуття освітнього ступеня «Доктор філософії» та «Доктор наук» міститься у розділі «Наука» на сторінці «Аспірантура та докторантура» в опції «Вступ до аспірантури та докторантури» (https://cusu.edu.ua/ua/aspirantura/vstup-do-aspirantury-ta-doktorantury). Там само розташовані і «Правила прийому на навчання до аспірантури та докторантури Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка в 2025 році». Вони існують у специфічному вигляді – як додаток до «Загальних правил прийому» і також розміщені у розділі «Вступнику» на сторінці «Вступна кампанія» в опції «Доктор філософії (PhD)». Інша інформація відсутня. у розділі «Вступнику» на сторінці «Вступна кампанія» в опції «Документи вступу» є переліки необхідних документів, спільних для всіх рівнів вищої освіти. В опції «Програми вступних випробувань» є вкладки тільки для бакалаврів та магістрів (https://cusu.edu.ua/ua/vstupna-kampaniia). У розділі «Наука» на сторінці «Аспірантура та докторантура» в опції «Програма вступного іспиту для аспірантури» програми з фахового вступного іспиту, додаткового вступного іспиту та з презентації наукових досліджень чи досягнень за спеціальністю 032 «Історія та археологія» відсутні.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

ЕГ пересвідчилась, що усі вступні випробування проводяться у письмовій формі окрім презентації дослідницьких пропозицій чи досягнень. Останнє – форма вступного випробування, яка полягає в заслуховуванні та обговоренні наукового повідомлення вступника. Програми і форми вступних випробувань є єдиними для всіх осіб, які беруть участь в конкурсі, незалежно від того, в якому закладі вищої освіти і коли було здобуто вищу освіту за попереднім рівнем. Додаткове фахове вступне випробування, що проводиться для осіб, які беруть участь у конкурсі для здобуття ступеня доктора філософії на основі НРК7 здобутого за іншою спеціальністю, передує вступному іспиту з англійської мови та вступному іспиту зі спеціальності. Додаткове фахове вступне випробування має кваліфікаційний характер та оцінюється за двобаловою шкалою – «склав»/«не склав». У випадку, якщо вступник не склав додаткове фахове вступне випробування, він втрачає право брати участь у конкурсному відборі за цією спеціальністю. Прийом вступних іспитів на ОНП здійснюється комісіями, які призначаються ректором університету. Вступний іспит зі спеціальності – це відповідь на питання зі всесвітньої історії та історії України. Під час онлайн-зустрічі з адміністративним персоналом, гарантом і викладачами ОНП було з'ясовано, що конкурсу на вакантні бюджетні місця немає, а у 2025 р. набір загалом не відбувся. Програму вступних випробувань розробляє випускова кафедра та вона затверджуються рішеннями вченої ради університету. Ці програми оприлюднюються на сайті університету до початку прийому документів. Програми вступних випробувань за 2025 р. відсутні.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Під час он-лайн візиту ЕГ пересвідчилась, що питання визначення результатів навчання та кваліфікацій на інших освітніх програмах в ЦДУ імені Володимира Винниченка регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка», зокрема розділом 10 (Порядок переведення, відрахування, повторне навчання та поновлення студентів (chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://cusu.edu.ua/images/normativni_doc/3_%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%9E%D0%9F_%D0%A6%D0%94%D0%A3_2025-2026_02.09.2025____.pdf), «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка» (2023) (chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://cusu.edu.ua/images/files-2023/%D0%92%D0%97%D0%AF%D0%9E/Academic_mobility_for_bachelors_and_magisters.pdf), «Положенням про програму обміну студентами» (2022) (chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://cusu.edu.ua/images/normativni_doc/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%BF%D1%80%D0%BE_%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D1%83_%D0%BE%D0%B1%D0%BC%D1%96%D0%BD%D1%83_%D1%81%D1%82%D1%83%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B0%D0%BC%D0%B8_%D0%A6%D0%94%D0%A3.pdf), «Положенням про конкурсний відбір студентів на навчання за програмою обміну студентами на підставі міжнародних двосторонніх Угод про співпрацю Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка» (2022) (chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://cusu.edu.ua/images/normativni_doc/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F__%D0%BF%D1%80%D0%BE_%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%B1%D1%96%D1%80_%D1%81%D1%82%D1%83%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%96%D0%B2_%D0%BC%D1%96%D0%B6%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%B8%D1%85_%D0%A6%D0%94%D0%A3.pdf), «Тимчасовим порядком надання освітніх послуг на засадах внутрішньої академічної мобільності в ЦДУ здобувачам вищої освіти з територій, на яких ведуться активні бойові дії» (2022) (chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://cusu.edu.ua/images/files-2023/%D0%92%D0%97%D0%AF%D0%9E/Poriadok_26.12.2022.pdf). Питання доступності до процедури вступу в ЦДУ за результатами навчання в інших ЗВО визначено в розділі 2, конкретизовано в додатку 3 «Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка», а також «Порядком визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка». Також було підтверджено, що упродовж реалізації ОНП «Історія та археологія» в ЦДУ імені Володимира Винниченка застосування процедури визнання результатів навчання, отриманих на інших освітніх програмах не було.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

ЕГ пересвідчилась під час зустрічей з гарантом, здобувачами та на резервній зустрічі, що у Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка діє «Порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти» (2022) (chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://cusu.edu.ua/images/files-

2023/%D0%92%D0%97%D0%AF%D0%9E/%D0%9F%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%B4%D0%BE%D0%BA_%D0%BD%D0%B5%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0_%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B0_2022.pdf). Відповідно до цього документа викладач у межах робочої програми навчальної дисципліни дійсно може може враховувати результати навчальної роботи здобувачів, зокрема, виконання окремих завдань. На сайті ЦДУ імені Володимира Винниченка у розділі наука на сторінці «Аспірантура та докторантура» в опції «Новини аспірантури» наявне повідомлення від 4 грудня 2024 р. «Елементи неформальної/інформальної освіти», де йдеться, що низка аспірантів закладу (9), у тому числі здобувач ОНП Д. Бугор, долучились до онлайн-курсів за напрямком інформаційних технологій, зокрема, «Наукова комунікація в цифрову епоху», «Академічна доброчесність: онлайн-курс для викладачів», «Академічна доброчесність в університеті», «Цифрова безпека на персональному рівні» та інші, й по завершенні отримали сертифікати, успішно виконавши завдання курсів. Під час зустрічі зі здобувачами та резервної зустрічі здобувач Д. Бугор підтвердив факт пере зарахування йому частини курсу «Інформаційні технології в науці».

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Позитивною практикою можна вважати зарахування результатів навчання, отриманих поза межами навчання за ОНП. Наявна необхідна інформація для вступників, що дає можливість швидко знайти необхідну інформацію, зареєструвати кабінет вступника тощо. Створена система внутрішньої нормативної бази ЦДУ імені Володимира Винниченка забезпечує можливість здобувачам конструювати свою індивідуальну освітню траєкторію та дає можливість залучатись до курсів, що викладаються як вітчизняними, так й іноземними освітніми установами.

Недоліки

Відсутність програм з фахового вступного іспиту, додаткового вступного іспиту та з презентації наукових досліджень чи досягнень за спеціальністю В9 «Історія та археологія» на сайті ЗВО.

Рекомендації

Провадити постійний моніторинг програм з фахового вступного іспиту, додаткового вступного іспиту та з презентації наукових досліджень чи досягнень за спеціальністю з боку відділу аспірантури та докторантури та відділу забезпечення якості та цифрового супроводу освіти.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Освітній процес у ЗВО відповідає вимогам вітчизняного законодавства. Нормативно-правова база ЗВО стосовно організації освітнього процесу оновлюється. НПП орієнтується, які локальні нормативні акти регулюють організацію освітнього процесу. Однак, в основному документі ЗВО, що регулює освітній процес Положенні «Про організацію освітнього процесу в ЦДУ ім. Володимира Винниченка на 2025-2026 н.р.» у ст. 1.1 вказано, що воно стосується лише першого і другого рівня вищої освіти (https://cusu.edu.ua/ua/normatyvni-dokumenty#glava3). У Положенні «Про аспірантуру і докторантуру ЦДУ ім. Володимира Винниченка (зі змінами)» у загальних рисах унормовано організацію освітнього процесу на третьому рівні вищої освіти (https://cusu.edu.ua/ua/aspirantura/vstup-do-aspirantury-ta-doktorantury). Мова освітнього процесу – українська. ЗВО припинив використання джерел інформації держави-агресора в освітньому процесі. Після аналізу РП і наукових здобутків аспірантів ЕГ не виявила використання таких джерел. ЗВО активно використовує платформу Google Classroom, також на сайті ЗВО є відомості про можливість використання АСУ ЦДУ, Moodle (https://cusu.edu.ua/ua/studentu). Зі слів здобувачів й НПП платформа Google Classroom їх задовольняє. На зустрічі аспірант продемонстрував можливості платформи. Зі слів ЗдВО одночасно використовують Google Meet, Viber, корпоративну електронну пошту. Про використання ЗдВО АСУ ЦДУ, Moodle підтверджень не має. Академічна свобода у ЗВО забезпечена як для аспірантів, так і для НПП. Для аспірантів вона проявляється через самостійний вибір наукового керівника, теми дисертаційного дослідження,

журналу публікації своїх здобутків. Зі слів наукових керівників, що були підтверджені свідченнями аспірантів, здобувачі самостійно пропонували теми наукового дослідження, які були продовженням кваліфікаційної роботи магістерського рівня або колом професійних інтересів тощо. НПП самостійно визначають методи й інструменти викладання, систему оцінювання для кожного ОК. За результатами зустрічі з фокус-групою представників НПП, ЗдВО встановлено, що аспіранти навчаються за індивідуальною освітньою траєкторією здобувача вищої освіти. ІНП, яка складається з усіх нормативних та обраних здобувачами ОК відповідно до Положення «Про порядок реалізації здобувачами освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін у ЦДУ ім. В.Винниченка» (https://cusu.edu.ua/ua/normatyvni-dokumenty/#glava3). Здобувачі на зустрічі фокус-групи розповіли, що зворотній зв'язок від них збирається через опитування, посилання на яке приходить на Viber. У ЗВО розроблені відеоінструкції щодо вибору дисциплін (https://cusu.edu.ua/ua/studentu/dystsypliny-vilnoho-vyboru-studentiv). Реалізацію студентоцентрованого підходу реалізовано через можливість ЗдВО обирати навчальні дисциплін; вносити пропозиції щодо оновлення ОНП; впливати на організацію освітнього процесу завдяки участі у студентському самоврядуванні, Раді молодих вчених, профспілці студентів, представництву ЗдВО у Вченій раді ЦДУ.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

Інформація щодо мети, змісту, особливості, ПРН викладена в ОНП «Історія та археологія» 2024 р. р. (https://cusu.edu.ua/ua/kafedra-istoriyi-ukrayiny/osvitno-profesiina-prohrama/502-scientific-and-international-activities/aspirantura-i-doktorantura/14797-032-istoriia-ta-arkheolohiia), яка розміщена на веб-сайті ЗВО у відкритому доступі. На сторінці кафедри історії України та всесвітньої історії розміщено затверджені навчальні плани, силабуси, робочі програми та анотації курсів як обов'язкових, та і вибіркових ОК (https://cusu.edu.ua/ua/pro-fakultet-ist). Силабус дозволяє аспірантам сформувати уявлення про змістовне наповнення дисципліни, ЗК, ФК, очікувані ПРН, критерії оцінювання. Під час зустрічі зі ЗдВО з'ясовано, що аспіранти орієнтуються в системі формування підсумкової оцінки з ОК. Під час онлайн-зустрічі ЕГ із НПП та ЗдВО було встановлено, що інформація щодо мети, завдань, змісту та очікуваних ПРН, можливості перезарахування результатів здобутих під час неформальної/інформальної освіти для кожного ОК надається аспірантам викладачами на першому занятті. ЗдВО мають доступ до електронних навчальних курсів (через аккаунти в Google Classroom і корпоративну пошту), що створюється для кожної конкретної ОК.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

ЗВО поєднує навчання і дослідження під час реалізації ОНП різними шляхами. Аналіз ОК «Філософія та методологія науки», «Організація наукового історичного дослідження», «Методологічні проблеми історичної науки», які вивчаються ЗдВО показує, що зміст зазначених ОК дає можливість аспірантам набути навички дослідження. Під час спілкування з НПП і ЗдВО, було встановлено і документально підтверджено, що ЗдВО залучаються до написання тез на наукові конференції, статей для публікації у фахові видання як одноосібно, так й співавторстві з НПП (https://cusu.edu.ua/images/aspirantura_doctorantura/032history/Temy_diser_2025.pdf). На веб-сайті університету доступний Календар проведення наукових заходів (https://cusu.edu.ua/ua/konferentsiy). НПП ОНП зі свого боку є організаторами та учасниками науково-практичних заходів, наприклад, «Всеукраїнська наукова конференція «Друга світова війна в історії країн та народів Східної Європи»» (листопад 2025) (https://cusu.edu.ua/ua/konferentsiy), «Проблеми історичної регіоналістики та мікроісторії» (травень 2025) (https://cuspu.edu.ua/images/stories/news_2025/ogolosh/28-03-08-45/%D0%86%D0%BD%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D0%BB%D0%B8%D1%81%D1%822025.pdf). В ОНП передбачена ОК9 «Аспірантська практика» в обсязі 4,5 кредитів ЕКТС. Вона відбувається під керівництвом і контролем наукового керівника. Зі слів ЗдВО, під час практики вони займаються підготовкою навчально-методичної літератури. Однак в ОНП відсутня ОК, яка передбачає теоретичну підготовку ЗдВО до науково-педагогічної діяльності. У п.п. 4.14 Положення «Про аспірантуру та докторантуру ЦДУ ім. Володимира Винниченка (зі змінами)» прописано, що педагогічна практика аспірантів здійснюється відповідно до Положення «Про педагогічну практику ЗдВО ступеня доктора філософії у ЦДУ ім. Володимира Винниченка», однак такого положення на сайті ЗВО не має, натомість, є Положення «Про аспірантську практику ЗдВО ЦДУ ім. Володимира Винниченка». За результатами роботи, ЕГ зробила висновок, що підтвердився під час онлайн-зустрічей, що НПП поєднують викладання і наукові дослідження, проходять науково-педагогічне стажування (у т.ч. закордонне). Це підтверджується аналізом Зведеної інформації про відповідність НПП освітнім компонентам (Таблиця 2) ВСО.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Аналіз робочих програм ОК засвідчує, що відбувається щорічне оновлення змісту ОК на основі наукових досягнень і сучасних практик в історії та археології. Однак, є приклади використання застарілої літератури в робочих програмах ОК. Згідно з п.п. 4.2.8 Положення «Про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості

вищої освіти у ЦДУ Володимира Винниченка (зі змінами)» на засіданнях кафедр (щонайменше один раз на рік), вчених рад факультетів розглядаються питання, пов'язані з переглядом (оновленням, вдосконаленням, створенням нових) навчальних курсів, а згідно п.п. 6.5 цього ж Положення методичне забезпечення навчальної дисципліни покладається на кафедру (https://cusu.edu.ua/ua/normatyvni-dokumenty#glava2). Робочі програми ОК обговорюються на засіданні кафедри і затверджуються її рішенням. Під час зустрічей з різними фокус-групами учасниками було підтверджено щорічне оновлення змісту ОК, яке може ініціювати гарант або НПП, що викладає дану дисципліну. Оновлення може бути пов'язано з науковими досягненнями, як в цілому у визначеній предметній області, так і особистих наукових здобутків викладача ОК, а також у результаті застосування досвіду, отриманого під час науково-педагогічного стажування, вивчення досвіду викладання. Утім оновлення ОК у 2025/26 н.р. відбулося без загального оновлення ОНП на 2025/26 н.р., на сайті ЗВО ОНП за 2024 р. (ОНП проходила лише громадське обговорення)(https://cusu.edu.ua/ua/kafedra-istoriyi-ukrayiny/osvitno-profesiina-prohrama/502-scientific-and-international-activities/aspirantura-i-doktorantura/14797-032-istoriia-ta-arkheolohiia) (https://cusu.edu.ua/ua/elektronni-konsultatsii-z-hromadskistiu/17653-hromadski-obhovorennia-proiektiv-osvitnikh-prohram-tretoho-osvitno-naukovoho-doktor-filosofii-rivnia-vyshchoi-osvity-na-2025-2026-nr). Процедура оновлення ОК прописана в Положенні «Про організацію освітнього процесу в ЦДУ імені Володимира Винниченка на 2025-2026 н. р.», однак у п.1.1 цього документу вказано, що воно регулює.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Питання інтернаціоналізації регулюється Положеннями «Про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти ЦДУ В. Винниченка», «Про програму обміну студентами на навчання на підставі міжнародних двосторонніх Угод про співпрацю ЦДУ ім. Володимира Винниченка», «Про академічну мобільність НПП у ЦДУ ім. Володимира Винниченка»(https://cusu.edu.ua/ua/normatyvni-dokumenty#glava8), які врегульовують процедуру академічної мобільності, порядок визнання результатів навчання, права та обов'язки учасників академічної мобільності. ЦДУ Володимира Винниченка уклав 12 міжнародних договорів про розвиток співпраці в науково-освітній сфері, (https://cusu.edu.ua/ua/mizhnarodne-spivrobitnytstvo/mizhnarodni-dohovory). НПП проходять стажування у закордонних ЗВО, у міжнародних наукометричних базах Scopus, Web of Science Core Collection, що відображено у (Таблиця 2) Відомостей СО. Згідно з п.1. ст.7 Порядку реалізації права на академічну мобільність (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/579-2015-%D0%BF#Text). ЗдВО даної ОНП мають досвід внутрішньої академічної мобільності і два ЗдВО (Я.Пастухова, І.Найдич) - зовнішньої, і лише (за п.2 ст.9 зазначеного порядку) через інші форми (участь у семінарах, конференціях, виступи та публікації в межах певної спеціальності/галузі знань тощо). Це підтвердили ЗдВО під час інтерв'ю у фокус-групах.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Експертна група констатує, що інноваційні та зразкові практики за Критерієм 4 відсутні. ОНП в контексті Критерію 4 відповідає рівню. Освітній процес базується на нормах вітчизняного законодавства. У ЗВО дотримуються принципів академічної свободи і студентоцентрованого підходу до навчання. Методи навчання і викладання є достатніми для досягненню цілей. ОНП і ПРН. Суттєвих недоліків у реалізації ОНП за цим Критерієм ЕГ не виявила. Загалом ЕГ оцінює відповідність ОНП Критерію 4 на рівні В.

Недоліки

У частині слабких сторін за Критерієм 4 ЕГ констатує відсутність випадків зовнішньої академічної мобільності здобувачі вищої освіти, внутрішня відбувається виключно за рахунок інших форм (участь у семінарах, конференціях, виступи та публікації в межах певної спеціальності/галузі знань тощо). Водночас слід підкреслити, що запровадження воєнного стану не повинно розглядатися як безумовна перешкода для розвитку академічної мобільності, особливо з огляду на активізацію міжнародного співробітництва українських університетів та посилення підтримки з боку закордонних партнерів. Відсутня локальна нормативна база яка б регулювала внесення змін до навчально-методичних матеріалів ОК третього рівня вищої освіти. Здобувачі вищої освіти не мають безкоштовної можливості користування наукометричних баз даних Scopus і Web of Science.

Рекомендації

До 1 вересня 2026 року міжнародному відділу, відділу аспірантури і докторантури забезпечити належне інформування та пропагування серед ЗдВО щодо ширших можливостей внутрішньої і зовнішньої академічної мобільності. До 1 вересня 2026 року розробити план академічної мобільності на 2026-2030 рр. Визначити коло потенційних учасників академічної мобільності та на цій основі окреслити цільові показники її відсоткового рівня для здобувачів вищої освіти впродовж періоду навчання, а також розробити комплекс заходів для їх досягнення. ЕГ

не встановлює конкретного цільового відсотка чи термінів його досягнення в межах цієї рекомендації, вважаючи, що відповідні параметри має визначити сам заклад вищої освіти, зокрема з урахуванням ґрунтовного аналізу власних ресурсів та динаміки контингенту здобувачів. До 1 вересня 2026 року відділу аспірантури та докторантури, відділу забезпечення якості та цифрового супроводу освіти узгодити локальну нормативно-правову базу щодо регулювання організації освітнього процесу на третьому рівні вищої освіти, аспірантської практики та прописати процедуру внесення змін до навчально-методичних матеріалів ОК. З 2027 р. створити можливість ЗдВО користуватися наукометричними базами даних Scopus і Web of Science на безкоштовній основі.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Аналіз локальних нормативних документів ЗВО показує, що система оцінювання для ОК ОНП подана в РП або силабусі кожного ОК (оскільки викладачі мають широку автономію щодо вибору системи оцінювання) (https://cusu.edu.ua/ua/kafedra-istoriyi-ukrayiny/osvitno-profesiina-prohrama/502-scientific-and-international-activities/aspirantura-i-doktorantura/14798-navchalno-metodychne-zabezpechennia-osvitno-naukovoi-prohramy-032-istoriia-ta-arkheolohiia), а також результати інтерв'ю зі ЗдВО показують, що форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів чіткі і зрозумілі. Інформація про контрольні заходи, систему підрахунків доводиться до відома аспірантам на першому занятті. Згідно з даними аналітичної записки за наслідками анкетування аспірантів, які навчаються на освітньо-наукових програмах доктора філософії у ЦДУ Володимира Винниченка, (22–26 грудня 2025 р.) 100 % здобувачів організацію контрольних заходів визначили чіткою, прозорою та зрозумілою. Оцінювання – 88 % опитаних вважають об'єктивним, 12 % – переважно об'єктивним (https://cusu.edu.ua/images/aspirantura_doctorantura/032history/%D0%94%D0%BE%D0%BA._1._%D0%90%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B7_2025.pdf). Аспіранти в інтерв'ю зазначають, що свої оцінки, отримані на занятті, дізнаються одразу, за письмові роботи протягом декількох днів, оцінка і коментар надходить через платформу Google Classroom.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Так, як стандарт третього рівня вищої освіти спеціальності 032 «Історія та археологія» не затверджено, ЦДУ Володимира Винниченка самостійно вирішує питання щодо атестації ЗдВО. У ЗВО це регулюється Положенням «Про аспірантуру і докторантури ЦДУ імені Володимира Винниченка (зі змінами)» (https://cusu.edu.ua/ua/normatyvni-dokumenty). Відповідно до нього атестація ЗдВО ступеня доктора філософії здійснюється спеціалізованою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації. Обов'язковою передумовою допуску до захисту дисертації є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану. Стан підготовки дисертації ЗдВО до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників). Захисту дисертацій по ОНП не було.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ЗВО приділяє увагу аналізу проведення контрольних заходів, які частково регламентуються Положенням «Про аспірантуру і докторантуру ЦДУ імені Винниченка (зі змінами)» (https://cusu.edu.ua/ua/normatyvni-dokumenty) і більшою мірою прописані в РП/силабусах ОК. Так «Аналітична записка за наслідками анкетування аспірантів, які навчаються на освітньо-наукових програмах доктора філософії у ЦДУ імені Володимира Винниченка, яке проводилося 22–26 грудня 2025 року» показує, що контрольні заходи, об'єктивність та прозорість оцінювання опитувані оцінили позитивно. Організацію контрольних заходів 100 % здобувачів визначили чіткою, прозорою та зрозумілою. Оцінювання – 88 % опитаних вважають об'єктивним, 12 % – переважно об'єктивним. Такі ж показники зафіксовано і в оцінці здобувачами прозорості оцінювання

(https://cusu.edu.ua/images/aspirantura_doctorantura/032history/%D0%94%D0%BE%D0%BA._1._%D0%90%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B7_2025.pdf) . Порядок оскарження результатів контрольних заходів та вирішення конфліктних ситуацій в освітньому процесі регламентується Положенням «Про апеляцію результатів підсумкового контролю ЦДУ Володимира Винниченка (зі змінами)» (https://cusu.edu.ua/images/normativni_doc/2.3_%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%90%D0%BF%D0%B5%D0%BB%D1%8F%D1%86%D1%96%D1%8F_%D0%A6%D0%94%D0%A3_05.2025__.pdf) . За результатом апеляції: або оцінювання знань ЗдВО не змінюється, або заслуговує іншої оцінки (вказується нова оцінка відповідно до прийнятої системи оцінювання знань), але не нижчої за отриману здобувачем. Результати зустрічі з аспірантами показують, що вони знають норми Положення «Про апеляцію результатів підсумкового контролю ЦДУ Володимира Винниченка (зі змінами)», даних випадків на ОНП не пригадують. Під час зустрічі зі ЗдВО зазначили, що на ОНП не пригадують про випадки виникнення конфліктів інтересів.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності у ЗВО регламентують такі документи: Положення «Про академічну свободу та академічну доброчесність у ЦДУ імені Володимира Винниченка (зі змінами)», «Про Комісію з етики у ЦДУ імені Володимира Винниченка», «Про СВЗЯО ЦДУ ім. Володимира Винниченка», Етичний кодекс університетської спільноти в ЦДУ імені Володимира Винниченка (https://cusu.edu.ua/ua/normatyvni-dokumenty). Створені Комісія з питань академічної доброчесності, Комісія з етики (https://cusu.edu.ua/ua/normatyvni-dokumenty). ЗВО проводить заміри вияву проявів академічної недоброчесності. Так згідно з результатами опитування ЗдВО зазначили, що з порушеннями АД не зустрічалися (100%), а рівень поширюваності проявів недоброчесності поведінки при написанні власних робіт поміж аспірантами оцінили як низький. Найбільш ефективним заходом щодо запобігання проявів АД здобувачі (75 %) назвали не зарахування оцінки за роботу (іспит, залік), а 38 % опитаних відзначили, що їх заохочують дотримуватися принципів АД викладачі (25 %) та куратор (13 %). Як свідчать дані, вимоги академічної доброчесності дотримувалися 88 % опитаних з відповідною мотивацією (навчаюся для себе), а 13 % вказали, що лише декілька разів користувалися шпаргалками та підказками товаришів, 25 % зазначили, що іноді користувалися гаджетами (https://cusu.edu.ua/images/aspirantura_doctorantura/032history/%D0%94%D0%BE%D0%BA._1._%D0%90%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B7_2025.pdf). Технологічна складова забезпечення академічної доброчесності передбачає використання спеціального програмного забезпечення, толерованого МОН України: Strike Plagiarism.com. Згідно з п. 5.2 Положення «Про академічну свободу та академічну доброчесність у ЦДУ імені Володимира Винниченка» рекомендовані показники унікальності текстів для наукових, навчальних праць, рукописів статей, тез доповідей, дисертацій та авторефератів такі: понад 75 % – текст уважається унікальним; 50-75 % - матеріал відправляється на доопрацювання; менше 50 % – матеріал до розгляду не приймається (https://cusu.edu.ua/images/normativni_doc/6_Polozh_pro_akad_svob_dobro_2025_.pdf). Зі слів ЗдВО використання Strike Plagiarism.com є безкоштовним. ЗВО популяризує академічну доброчесність. Проводяться різні заходи (лекції, вебінари тощо), що спрямовані на поширення обізнаності щодо академічної доброчесності (https://www.cusu.edu.ua/ua/news-of-the-faculty-of-history-and-law/15928-studenty-fakultetu-istorii-biznes-osvity-ta-prava-doluchylysia-do-prezentatsii-naukovoho-proektu-dublin-city-university-irlandiia). Серед аспірантів, які навчаються за ОНП, фактів порушення академічної доброчесності виявлено не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Експертна група констатує, що інноваційні та зразкові практики за Критерієм 5 відсутні. Експертна група встановила загальну відповідність ОНП «Історія та археологія» ЦДУ імені Володимира Винниченка підкритеріям 5.1–5.4. Система оцінювання для ОК ОНП подана виключно в РП/силабусі кожного ОК. Здобувачів вищої освіти задовольняє представлена система оцінювання, яка вчасно доводиться до їх відома НПП. У зв'язку з тим, що стандарт третього рівня вищої освіти спеціальності 032 «Історія та археологія» не затверджено, питання атестації у ЗВО регулюється локальними нормативними документами. Атестація ЗдВО здійснюється спеціалізованою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації. Утім захисту дисертацій по ОНП не було. Процедура апеляції у ЗВО розроблена і регламентується локальними нормативними актами. Здобувачі знають процедуру апеляції. Випадків виникнення конфлікту інтересів на ОНП не зафіксовано. У ЗВО питання академічної доброчесності чітко регламентовано локальними нормативним актами. З метою запобігти проявам академічної недоброчесності ЗВО використовує Strike Plagiarism.com, який є безкоштовним для здобувачів. Серед здобувачів вищої освіти на ОНП фактів порушення академічної доброчесності виявлено не було. Загалом ЕГ оцінює відповідність ОНП Критерію 5 на рівні В.

Недоліки

У жодному локальному нормативному документі, що регулює освітній процес на третьому рівні освіти не прописано детального роз'яснення щодо безпосереднього об'єкту та критеріїв оцінювання.

Рекомендації

До 1 вересня 2026 р. упорядкувати локальну нормативну базу стосовно системи оцінювання на третьому рівні вищої освіти.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Освітня складова ОНП забезпечена п'ятьма докторами і трьома кандидатами наук. Аналіз документів, наданих ЗВО, ВСО, результати зустрічей з НПП, ЗдВО та адміністрацією засвідчили достатній рівень компетентностей у більшості викладацького складу. НПП займаються науковою діяльністю, проходять наукові стажування, зокрема і міжнародні, підвищення кваліфікації, мають наукові праці, опубліковані як у фахових вітчизняних виданнях так і виданнях баз Scopus та Web of Science. ЗдВО під час інтерв'ю засвідчили, що їх влаштовує компетентність викладачів, що викладають на ОНП. Це підтверджує й результати опитування аспірантів. Так, здобувачами оцінювався рівень викладання таких ОК: «Академічна англійська мова», «Інформаційні технології в науці», «Методологічні проблеми історичної науки», «Організація наукового історичного дослідження», «Проблеми археології та давньої історії», «Соціально-економічні студії історії України», «Сучасний фаховий історіографічний дискурс», «Філософія та методологія науки». Середній отриманий бал рівня викладання та креативності викладача за 100 бальною системою оцінювання укладався в показники 99-100 балів (https://cusu.edu.ua/ua/kafedra-istoriyi-ukrayiny/osvitno-profesiina-prohrama/502-scientific-and-international-activities/aspirantura-i-doktorantura/14797-032-istoriia-ta-arkheolohiia).
Однак у ВСО вказано, що НПП, які викладають на ОНН мають досвід більше 10 років, утім в Таблиці 2 ВСО вміщено дані, що доцент (за сумісництвом) Полідович Ю. не має науково-педагогічного стажу, а в уточненій інформації Табл.2 - 40 років. Також, після надання ЗВО уточненої інформації Таблиці 2 ВСО, є невідповідність НПП п.п.37, 38 Ліцензійних вимог. Йдеться про: викладача ОК Інформаційні технології в науці - не відповідає в частині освіта /наука, має диплом спеціаліста за спеціальністю «Трудове навчання (обслуговуюча праця) і основи інформатики», кваліфікація «Вчитель трудового навчання (обслуговуючої праці) і основ інформатики»; Викладача ОК Академічна англійська мова, не відповідає в частині «щонайменше п'ять публікацій у наукових фахових видань України, наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science, протягом останніх п'яти років» (предмет досліджень статей - літературознавство); Викладача ОК Соціально-економічні студії історії України у частині п.38 Ліцензійних умов. В уточненій Таблиці 2 ВСО вказано пункти активності 1, 2, 11, 12, 14, 15, 19. Після аналізу наданих матеріалів, п.2 – 2 авторських свідоцтва на твір, п.11 – член колегії ДАКрО (у договорі про співпрацю ЦДУ і ДАКрО відсутні положення про наукове консультування) (https://cusu.edu.ua/images/aspirantura_doctorantura/032history/dogovir/D3.pdf), п. 12 – 4 позиції, п. 14 – результати старші п'яти років; Викладача ОК Проблеми археології та давньої історії України у частині п.38 Ліцензійних умов. В уточненій Таблиці. 2 ВСО вказано п.п. 1, 3, 8, 12, 20. Після аналізу наданих матеріалів, п. 12 – 4 позиції, п. 20 – не вказано посаду, місце роботи, стаж.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Процедури конкурсного добору викладачів у ЗВО регламентовані Порядком проведення конкурсного відбору для заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників, призначення деканів факультетів та укладання з ними контрактів (трудових договорів) у ЦДУ ім. Володимира Винниченка (зі змінами)(https://cusu.edu.ua/ua/normatyvni-dokumenty#glava2). Зазначений Порядок лаконічний і містить вимоги до певної категорії посад і відповідає чинному законодавству. Утім в розділі 3 Порядок проведення конкурсного відбору НПП зазначеного «Порядку…» двояко трактуються вимоги до претендента на посади професора, доцента, старшого викладача. На сайті ЗВО є окрема сторінка з повідомленнями про оголошення конкурсу на заміщення вакантних посад (https://cusu.edu.ua/ua/konkursy-i-vakansii). Аналіз зустрічей ЕГ з НПП показує, що викладачі орієнтуються в процедурі конкурсного відбору на зайняття вакантних посад науково-педагогічних працівників. Посади професора заміщують, як правило, особами, що мають вчене звання професора та науковий ступінь доктора наук, а також особами, які мають вчене звання доцента та науковий ступінь доктора наук. Однак, д.і.н, доцент Житков О. за даними Таблиці 2 ВСО займає посаду доцента, на веб-сторінці кафедри - професора. На зустрічах із НПП,

допоміжним персоналом було також підтверджено, що в конкурсному відборі, під час прийняття рішення про продовження контракту з НПП враховується місце НПП в рейтингу. Процедура рейтингування регламентується Положенням «Про визначення рейтингів науково-педагогічних працівників ЦДУ імені Володимира Винниченка» (https://cusu.edu.ua/ua/normatyvni-dokumenty#glava2).

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

ЗВО залучає роботодавців, професіоналів-практиків та експертів галузі. Так свої відгуки на ОНП надали науковці - д.і.н., проф. Миколенко Д.В., д.і.н., проф. Докашенко Г.П., практики – директор Держархіву Кіровоградської області Маринець Л.В. Зі слів стейкголдерів вони активно залучаються до обговорення ОНП, були присутніми на засіданні кафедри. ЕГ встановило, що роботодавці приймають участь в обговоренні і надають пропозиції щодо внесення змін до ОНП (Протокол засідання кафедри №2 від 29.09.2025). Зі слів стейкхолдерів, що підтверджено фото, на базі їхніх установ (Державного архіву Кіровоградської області, Кіровоградського обласного художнього музею тощо) проходять практичні заняття (https://www.cuspu.edu.ua/ua/news-of-the-faculty-of-history-and-law/16978-u-spivpratsi-zi-steikkholderamy) (https://www.cusu.edu.ua/ua/news-of-the-faculty-of-history-and-law/18604-praktychne-zaniattia-zdobuvachiv-provely-steikkholdery)(https://cusu.edu.ua/ua/aspirantura/novyny-aspirantury-ta-doktorantury/17035-praktykooriientovane-zaniattia-dlia-aspirantiv-vid-steikkholderiv). Зі слів стейкхолдерів ЗдВО Кобзар Д.В., НПП Житков О. є членами науково-методичної ради Державного архіву Кіровоградської області. Серед інших форм взаємовідносин із роботодавцями - проведення гостьових лекцій (вебінарів) (https://www.cusu.edu.ua/ua/news-of-the-faculty-of-history-and-law/17306-vidkrytyi-vebinar-dlia-aspirantiv-ta-mahistrantiv-spetsialnosti-032-istoriia-ta-arkheolohiia), (https://www.cusu.edu.ua/ua/news-of-the-faculty-of-history-and-law/14760-spivrobitnyk-natsionalnoho-muzeiu-ukrainy-oleksii-savchenko-prochytav-dlia-studentiv-tsdu-lektsiiu-pro-krymsko-tatarsku-spadshchynu-ta-ii-istorychne-znachennia).

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

У ЗВО інтернаціоналізацію освіти регулює Положення «Про підвищення кваліфікації педагогічних і науко-педагогічних працівників у ЦДУ ім. Володимира Винниченка» (https://cusu.edu.ua/ua/normatyvni-dokumenty#glava5). Згідно нього НПП повинні проходити підвищення не рідше раз на 5 років у межах 6 кредитів. З метою забезпечення можливості підвищення кваліфікації НПП в ЗВО діє Центр досконалості викладання (https://cusu.edu.ua/ua/napriamy-diialnosti/pidv-kvalifikacii) розроблено низку платних курсів зі своїм графіком (https://cusu.edu.ua/images/kursy_pkval/%D0%93%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D0%BA_%D0%9A%D0%9F%D0%9A_2026%D0%9D_%D0%B7%D0%B0%D0%BC%D1%96%D0%BD%D0%B0.pdf). Однак, на сайті ЗВО не представлені щорічні плани підвищення кваліфікації НПП. На сайті ЗВО, для розширення пошукових можливостей для НПП підвищення кваліфікації є перелік договір з іншими ЗВО, програм стажування (https://cusu.edu.ua/ua/mizhnarodne-spivrobitnytstvo/mizhnarodni-dohovory), (https://cusu.edu.ua/ua/vmz/hranty-stypendii-konkursy-stazhuvannia-za-kordonom). У ЗВО преміювання НПП врегульовано Положенням «Про преміювання та надання окремих видів матеріальної допомоги працівникам ЦДУ імені Володимира Винниченка) (chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://cusu.edu.ua/images/normativni_doc/Polozh_premiyuvannia.pdf). Також зі слів НПП, на заохочення до розвитку викладацької майстерності у ЗВО впливає рейтинг НПП, що регулюються Положенням ««Про визначення рейтингів науково-педагогічних працівників ЦДУ імені Володимира Винниченка» (https://cusu.edu.ua/ua/normatyvni-dokumenty#glava2). З слів викладачів рейтинг впливає на обсяг навчального навантаження (повноту ставки). У звіті ректора за 2025 рік у розділі IX Виконання умов контракту (с. 70), пов'язаних із дотриманням умов колективного договору та Статуту університету не вказані кошти витрачені на матеріальне стимулювання працівників (лише на оздоровлення, лікування та поховання) (chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://cusu.edu.ua/images/normativni_doc/%D0%97%D0%92%D0%86%D0%A2_%D0%A0%D0%B5%D0%BA%D1%82%D0%BE%D1%80_2025_01.2026.pdf).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Експертна група констатує, що інноваційні та зразкові практики за Критерієм 6 відсутні. Експертна група встановила загальну відповідність ОНП «Історія та археологія» ЦДУ імені Володимира Винниченка підкритеріям 6.2–6.4. У ЗВО регламентована процедура конкурсного відбору. НПП знає основні положення про умови конкурсного відбору. Значний вплив на зайняття посади впливає рейтинг НПП, який формується на основі локальної нормативної бази. ЗВО залучає до реалізації освітнього процесу на ОНП «Історія та археологія» стейкхолдерів. ЗВО підписав договори про співпрацю з установами, організаціями на базі яких проходять аудиторні заняття. Деякі НПП і ЗдВО є членами колегіальних органів установ, організацій на громадських засадах. ЗВО створив умови для інтернаціоналізації освіти. Розроблені локальні нормативні документи, які регулюють процес підвищення кваліфікації НПП. Викладачі проходять як внутрішнє підвищення кваліфікації, так і міжнародне. При ЗВО діє центр досконалості. ЕГ встановила, що за підкритерієм 6.1 ОНП «Історія та археологія» ЦДУ імені

Володимира Винниченка не у повній мірі відповідає вимогам підкритерію. Загалом ЕГ оцінює відповідність ОНП Критерію 6 на рівні Е.

Недоліки

Чотири викладачі в неповній мірі відповідають п.п.37, 38 Ліцензійних умов. Викладач ОК Інформаційні технології в науці - не відповідає в частині освіта/наука, має диплом спеціаліста за спеціальністю «Трудове навчання (обслуговуюча праця) і основи інформатики», кваліфікація «Вчитель трудового навчання (обслуговуючої праці) і основ інформатики» п. 37 Ліцензійних умов; Викладач ОК Академічна англійська мова, не відповідає в частині «щонайменше п'ять публікацій у наукових фахових видань України, наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science, протягом останніх п'яти років» п. 37; Викладачі ОК Соціально-економічні студії історії України, Проблеми археології та давньої історії України у частині відсутності мінімуму пунктів активності п.38 Ліцензійних умов.

Рекомендації

До 1 вересня 2026 р. усунути можливість двояко трактувати Порядок проведення конкурсного відбору для заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників, призначення деканів факультетів та укладання з ними контрактів (трудових договорів) у ЦДУ імені Володимира Винниченка (зі змінами) у частині вимог до претендентів на заміщення вакантних посад професора, доцента, старшого викладача. В.о завідувачу кафедри Ковалькову О. активізувати у 2026/2027 н.р. проведення викладачами ОНП бінарних занять разом із практиками у тому числі на базі ЗВО. НПП які викладають ОК Інформаційні технології в науці, Академічна англійська мова усунути невідповідність п.37 ліцензійних умов. НПП які викладають ОК Соціально-економічні студії історії України, Проблеми археології та давньої історії України до 01.09.2026 р. здобути відповідні пункти активності п.38 Ліцензійних умов. Або гаранту ОНП підібрати на новий 2026/27 навчальний рік НПП, які б відповідали п.п. 37,38 Ліцензійних умов.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень Е

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

В учасників освітнього процесу ЦДУ ім. В. Винниченка є можливість у вільному доступі користуватися інституційним репозитарієм, де розміщуються наукові праці та методичні матеріали (https://surl.lu/zndezj). Також в віртуальному середовищі Google Classroom здобувачі мають змогу, у відповідних класах освітніх компонентів ознайомитися зі змістовим наповненням за ОК. Функціонує гіпертекстове середовище Вікі (https://surl.li/udsmvl) та система управління навчанням Moodle-ЦДУ (https://surl.li/nbgyxs). ЗВО на достатньо високому рівні забезпечені матеріально-технічними ресурсами. Навчальні корпуси, бібліотека університету, аудиторний фонд, спортивна зала, мистецька локація «Хвиля, »періодичні наукові видання, молодіжний центр, медичний заклад санаторій-профілакторій «Юність», база відпочинку та тренування «Буревісник», студентське містечко, де розташовані гуртожитки для студентів сприяють досягненню визначених ОНП цілей та програмних результатів навчання. Здобувачі мають змогу навчатися в оновлених аудиторіях, які оснащенні мультимедійними засобами (з 18 аудиторій 11 є забезпеченими мультимедійним обладнанням), є достатня кількість комп'ютеризованих аудиторій, функціонує археологічний музей ім. Н. Бокій – все це дає можливість практично реалізувати ОНП. Вільний доступ до WIFI в межах навчальних корпусів ЗВО та приміщень гуртожитків дає змогу працювати під час дистанційного навчання. Зв'язок здобувачів з викладачами через єдиний домен @cuspu.edu.ua також забезпечує процес реалізації освітнього процесу та є важливим під час дистанційного навчання. Наукова бібліотека ЦДУ ім. В. Винниченка (https://cusu.edu.ua/ua/library-cusu) має багатогалузевий книжковий фонд обсягом понад 730 тисяч примірників, серед них 3561 примірник рідкісних та цінних видань. На основі системи «Ірбіс» функціонує електронний каталог наукової бібліотеки університету (https://surl.li/nlggyu). Бібліотека забезпечує підтримку під час реєстрації на платформах Scopus та ScienceDirect, надає налаштований віддалений доступ із цілодобовою підтримкою та оперативним доступом до каталогів наукових видань. Також бібліотека безкоштовно надає послуги з присвоєння індексу УДК та редагування списків використаних джерел. На базі бібліотеки відбуваються освітні заходи, конференції, виставки, що сприяє учасникам освітнього процесу у навчанні та дослідженні. Під час зустрічей з фокус-групами, було підтверджено, що матеріально-технічна база ЗВО відповідає освітнім потребам. Інформація про фінансову звітність знаходяться на сайті університету у відкритому доступі – рубрика «Фінансово-економічна діяльність» https://cusu.edu.ua/ua/financial-documents.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

Учасники освітнього процесу ЦДУ ім. В. Винниченка мають вільний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для здійснення викладацької діяльності, навчання й проведення наукових досліджень. Вагоме значення у цьому процесі відіграє Наукова бібліотека університету (https://cusu.edu.ua/ua/library-cusu), яка забезпечує інформаційну підтримку освітньої, наукової та методичної роботи викладачів і здобувачів ОНП «Історія та археологія». - та офлайн-доступ до бібліотечних фондів, електронних ресурсів, інформаційних систем і наукометричних баз. Бібліотека оснащена комп'ютерною технікою з доступом до мережі Інтернет, а також містить фонд рідкісних і цінних видань. Усі бібліотечні послуги надаються безкоштовно. Під час зустрічей з експертною групою учасники освітнього процесу підтвердили наявність доступу до читальних залів, бібліотечних фондів та відповідних баз даних. За потреби вони можуть отримати електронну копію друкованого видання з фондів бібліотеки через мережу Інтернет. Здобувачі та викладачі мають можливість публікувати результати наукових досліджень у фаховому виданні «Історія та археологія» (включеному до Переліку наукових фахових видань України категорії «Б»), у журналі «Наукові записки. Серія: історичні науки», а також брати участь у наукових конференціях і науково-практичних семінарах. В університеті функціонує корпоративна електронна пошта (@cuspu.edu.ua), що забезпечує безкоштовний доступ до додаткових цифрових сервісів. В умовах воєнного стану освітній процес організовано з використанням платформ Google Classroom, гіпертекстового середовища Wiki та системи управління навчанням Moodle-ЦДУ. За умови дотримання вимог безпеки учасники освітнього процесу мають повноцінний доступ до аудиторного фонду та інших приміщень і локацій університету.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

ЦДУ ім. В. Винниченка має належний рівень безпеки освітнього середовища. У ЦДУ систематично проводяться інструктажі з охорони праці для здобувачів освіти, а також реалізуються заходи з цивільного захисту відповідно до плану МОН України (https://surl.li/licgfc). З метою інформування учасників освітнього процесу на офіційному сайті університету у вкладці «Цивільний захист» розміщено матеріали з питань безпеки життєдіяльності та представлено актуальну інформацію, зокрема щодо алгоритмів дій та правил поведінки в різних надзвичайних ситуаціях (https://cusu.edu.ua/ua/tsyvilna-oborona, https://surl.lt/kwjwyt). На сайті університету, у вільному доступі, наявний ряд положень, щодо підтримки студентів в освітньому та науковому середовищі (https://cusu.edu.ua/ua/normatyvni-dokumenty). В університету функціонує юридична клініка, яка забезпечує надання безоплатної правової допомоги громадянам, зокрема представникам соціально вразливих категорій населення: малозабезпеченим особам, пенсіонерам, людям похилого віку, багатодітним сім'ям, ветеранам війни, ВПО та іншим громадянам, які потребують правової підтримки та звертаються до клініки (https://cusu.edu.ua/ua/holovna-storinka-ur-klinika). Психологічна служба в свою чергу надає свої послуги студентам, аспірантам, викладачам та співробітникам університету на безоплатній основі, цим самим сприяючи ментальному здоров'ю. ЦДУ ім. В. Винниченка має розвинену спортивну базу, яка дозволяє працювати різноманітним спортивним секціям, фізична інфраструктура університету включає спортивні зали та спортивні майданчики (https://cusu.edu.ua/ua/sports-leisure). Аудиторії, де навчаються здобувачі за ОНП «Історія та археологія» оснащені сучасними меблями, корпуси оснащені системою сповіщення, здійснюється нагляд сторожовою охороною, приміщення оснащені пожежними кранами, вогнегасниками, а також діє низка укриттів, де є місця для сидіння, питна вода, а також обладнана система вентиляції. В університеті працює медичний пункт, про що було повідомлено ЕГ на зустрічі з фокус-групою здобувачів. В ЦДУ ім. В. Винниченка. На сайті університету висвітлюється інформація щодо інклюзивного простору (https://cusu.edu.ua/ua/osvita/inkliuzyvna-osvita).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

ЗВО забезпечує комплексну освітню, організаційну, інформаційну та консультативну підтримку здобувачів освіти за ОНП «Історія та археологія». Підготовка здобувачів третього рівня вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про аспірантуру та докторантуру ЦДУ ім. В. Винниченка» (https://surl.li/yuzsir) та згідно відомості СО «Положення про організацію освітнього процесу в ЦДУ ім. В. Винниченка» (https://surl.li/mhczbh), проте ЕГ зазначає, що дане Положення є основним нормативним документом, що регламентує організацію та проведення освітнього процесу у закладі вищої освіти для першого та другого рівнів вищої освіти. ОНП передбачає індивідуальну освітню траєкторію, студентоцентрований підхід, академічну свободу та участь в академічній мобільності. Підтримка здобувачів здійснюється на рівні кафедри – завідувачем, гарантом і НПП. На офіційному сайті кафедри (https://surl.li/neskvq) розміщено необхідну довідкову інформацію. Окрім офіційних вебсторінок, активно використовуються соціальні мережі та месенджери (Facebook, Viber), за допомогою яких здобувачі можуть оперативно отримувати консультації та актуальні повідомлення. Інформування щодо організації та перебігу освітнього процесу здійснюється через віртуальні платформи Google Classroom та Moodle. Важливу роль в освітній,

науковій і соціальній підтримці здобувачів відіграють наукові керівники. Вони сприяють підвищенню інформаційної обізнаності, забезпечують необхідними навчальними матеріалами, а також допомагають налагоджувати співпрацю з установами та організаціями для збору матеріалів під час підготовки наукових досліджень. Керівництво факультету забезпечує всебічну виховну, просвітницьку, організаційну та інформаційну підтримку здобувачів освіти, сприяючи їх професійному та особистісному розвитку. Відділ аспірантури та докторантури здійснює організаційний супровід підготовки наукових і науково-педагогічних працівників вищої кваліфікації, координує відповідні процедури та забезпечує належне функціонування освітньо-наукового процесу (https://surl.li/jggqij). На рівні ЗВО для здобувачів діють: молодіжний центр (https://surl.lt/qcokow), студентське наукове товариство (https://surl.li/adxidx), студентський науковий вісник (https://surl.li/hypuyw), мовний центр (https://surl.li/tddjja), рада молодих вчених (https://surl.lu/trkted)та інші структури, які допомагають здобувачу зорієнтуватися в освітньому просторі. На сайті ЗВО міститься інформаційна підтримка для здобувачів https://cusu.edu.ua/ua/studentu. Для підтримки осіб з особливими потребами ЗВО керується «Порядком супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення під час навчання та відвідування ЦДУ ім. В. Винниченка» (https://surl.li/wjdkoh). Соціальною підтримкою та захистом інтересів здобувачів займаються органи студентського самоврядування (https://surl.li/ucspgs) та профспілковий комітет студентів (https://surl.li/itqhdc).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

На ОНП «Історія та археологія» не навчаються особи з особливими освітніми потребами. Попри це в ЦДУ ім. В. Винниченка забезпечено необхідні умови для таких здобувачів, зокрема: гарантується право на освіту для осіб з особливими потребами з урахуванням їхніх індивідуальних можливостей, здібностей та інтересів; надаються соціальні гарантії та пільги. ЗВО керується рядом документів, які висвітлені на сайті, а саме: «Правилами прийому» (https://surl.li/fetuxj, https://surli.cc/bonexj), «Положенням про аспірантуру та докторантуру ЦДУ ім. В. Винниченка (зі змінами)» (https://surl.li/wrdecj) та «Порядком супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення під час навчання та відвідування ЦДУ ім. В. Винниченка» (https://surl.li/wjdkoh). На сайті університету оприлюднено також інформація, щодо умов доступності для навчання маломобільних груп населення (https://surl.li/xcksvh). Корпуси університету обладнані пандусними системами, широкими дверима, поручнями, вказівниками, належним чином облаштовані місця загального користування, є кнопки виклику, діють ліфти. Пандусною системою пересування облаштовані і гуртожитки, студентів з особливими потребами селять на перших поверхах. Функціонуюча система дистанційного навчання разом із цифровим репозиторієм забезпечує доступ до повного комплексу необхідних навчально-методичних матеріалів. Електронні бібліотечні ресурси, у свою чергу, надають можливість отримувати додаткову навчальну літературу. В ЦДУ ім. В. Винниченка працює психологічна служба (https://surl.lu/ftoehs), що безоплатно надає консультації та підтримку студентам з особливими освітніми потребами. Її діяльність спрямована на сприяння успішній адаптації до освітнього процесу, подолання стресових ситуацій, а також вирішення особистісних труднощів і проблемних питань, що виникають під час навчання.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЦДУ ім. В. Винниченка діє низка документів, розміщених у рубриці сайту університету «Університет», вкладка «Публічна інформація», блок «Нормативні документи» (https://cusu.edu.ua/ua/normatyvni-dokumenty), якими регулюється політика і процедури розв'язання конфліктних ситуацій, які можуть бути пов'язані з корупцією, дискримінацією та сексуальним домаганням. Політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій регламентують нормативні документами ЗВО, а саме: «Антикорупційна програма ЦДУ ім. В. Винниченка», «Антикорупційна стратегія ЦДУ ім. В. Винниченка», «Етичний кодекс університетської спільноти в ЦДУ ім. В. Винниченка», «Положення про Комісію з етики ЦДУ ім. В. Винниченка», «Положення про запобігання та протидію булінгу в ЦДУ ім. В. Винниченка», «Положення про врегулювання конфліктних ситуацій у ЦДУ ім. В. Винниченка» та інші. Зазначені документи перебувають у відкритому доступі для всіх учасників освітнього процесу. Університет також систематично проводить просвітницькі заходи серед здобувачів освіти та професорсько-викладацького складу з метою підвищення обізнаності щодо етичних норм і механізмів врегулювання конфліктів. Учасники освітнього процесу поінформовані про процедури розгляду та вирішення конфліктних ситуацій. Під час зустрічей з фокус-групами, ЕГ було зазначено, що в межах ОНП «Історія та археологія» випадків булінгу, цькування чи хабарництва не зафіксовано.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Експертна група встановила загальну відповідність ОНП «Історія та археологія» підкритеріям 7.1–7.6. Освітнє середовище та матеріально-технічна база ЦДУ ім. В. Винниченка забезпечують досягнення цілей і програмних

результатів навчання. Університет має належне навчально-методичне та ресурсне забезпечення: функціонують інституційний репозитарій, Google Classroom, Moodle-ЦДУ, корпоративна пошта; наукова бібліотека надає доступ до друкованих і електронних ресурсів, наукометричних баз та консультаційної підтримки. Матеріально-технічна база відповідає потребам ОНП: мультимедійні та комп'ютеризовані аудиторії, археологічний музей, бібліотека, спортивна й соціальна інфраструктура, Wi-Fi, укриття та медичний пункт. Освітнє середовище є безпечним: проводяться заходи з охорони праці та цивільного захисту, забезпечено фізичну доступність для маломобільних груп, функціонують психологічна та юридична служби. Університет здійснює комплексну освітню, організаційну й соціальну підтримку здобувачів через кафедри, наукових керівників, відділ аспірантури, студентські структури. Діють унормовані антикорупційні політики та процедури врегулювання конфліктів; відповідні документи є у відкритому доступі. Порушень у межах ОНП не зафіксовано.

Недоліки

У переліку літератури до окремих робочих програм представлено джерела, видані понад 10 років тому, що не повною мірою відображають сучасний стан розвитку відповідної галузі знань та новітні наукові підходи.

Рекомендації

ЕГ рекомендує до початку нового навчального року здійснити перегляд та оновлення переліку рекомендованої літератури в робочих програмах навчальних дисциплін із включенням сучасних наукових праць, підручників і навчальних посібників останніх років видання, що репрезентують актуальні тенденції розвитку відповідної галузі знань та сучасні наукові концепції. ЕГ рекомендує до початку нового навчального року здійснити перегляд та оновлення переліку рекомендованої літератури в робочих програмах навчальних дисциплін із включенням сучасних наукових праць, підручників і навчальних посібників останніх років видання, що репрезентують актуальні тенденції розвитку відповідної галузі знань та сучасні наукові концепції.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

ЦДУ ім. В. Винниченка здійснює забезпечення якості освіти низкою нормативних документів, а саме: «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ЦДУ ім. В. Винниченка (зі змінами)», «Положення про освітні програми в ЦДУ ім. В. Винниченка (зі змінами)» (https://cusu.edu.ua/ua/normatyvni-dokumenty). Згідно з вищезазначеними документами, передбачено перегляд ОНП, аналіз заходів для їх удосконалення, а також залучення зацікавлених сторін до процесу оновлення та внесення пропозицій щодо покращення. В ЗВО діє Відділ забезпечення якості та цифрового супроводу освіти (https://cusu.edu.ua/ua/pro-viddil), та Навчально-методичний відділ (https://surl.li/mnieej), які керується в роботі низкою документів, які відображені у вільному доступі на сайті університету. Відділ забезпечення якості та цифрового супроводу освіти здійснює моніторинг якості освітньої діяльності, цифрового супроводу навчання, дотримання академічної доброчесності та готує аналітичні матеріали для управління якістю освіти. Навчально-методичний відділ організовує та координує навчально-методичну роботу, здійснює контроль за якістю освітнього процесу, забезпечує підготовку до ліцензування й акредитації освітніх програм, а також реалізує заходи з підвищення якості підготовки здобувачів вищої освіти. За допомогою моніторингу та студентських опитувань формується оцінка якості роботи ЗВО, електронні бланки опитування та анкетування розміщені на сайті ЗВО (https://surl.li/wurbxj), також є можливість відслідкувати результати моніторингових опитувань, в тому числі і в розрізі ОНП «Історія та археологія» (https://surl.li/tntxhx, https://surl.li/repwtu). На сторінці «Відділу забезпечення якості та цифрового супроводу освіти» міститься вкладка «Електронні консультації з громадськістю», де перейшовши за посиланням https://surl.lt/jnxtuv, можна надати відгуки та пропозиції щодо покращення ОНП за допомогою зв'язку з гарантом за електронною адресою, тут же міститься Звіт про громадське обговорення ОНП. Попередні версії ОНП «Історія та археологія» можна відслідкувати у рубриці «Освіта», вкладка «Освітні програми» (https://surl.li/iagwws). На рівні гаранта відбувається моніторинг ОНП у вигляді спілкування з різними групами стейкголдерів, з його ініціативи відбувається і її перегляд. Спочатку проєктна група опрацьовує всі можливі зміни щодо покращення ОНП, після схвалення програма розглядається випусковою кафедрою, далі – навчально-методичним відділом. За позитивних рішень вона подається на Вчену раду факультету, а потім – на Вчену раду університету, яка ухвалює остаточне рішення. Перед затвердженням і введенням в дію ОНП вивішується на обговорені на сайті університету у вільному доступі для перегляду та надання пропозицій з боку зацікавлених сторін

(https://surl.lt/jnxtuv). Перегляд ОНП «Історія та археологія» відбувався 2019, 2020, 2021, 2022, 2023 та 2024 роках, у 2025 ОНП проходила процес обговорення, проте не була оновлена та оприлюднена на сайті ЗВО.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Здобувачам освіти за ОНП «Історія та археологія» надається право вносити свої пропозиції щодо наповнення чи зміни змісту ОНП. Це право здобувачі можуть реалізовувати в ході освітнього процесу шляхом спілкування з гарантом, викладачами та адміністрацією факультету, опитувань та анкетувань. Здобувачі залучені до участі в засіданнях випускової кафедри, вченої ради, що в свою чергу дає можливість їм приймати участь в обговоренні ОНП (https://surl.li/zbmbbb, https://surl.li/jbguho). Згідно «Положення про органи студентського самоврядування ЦДУ ім. В. Винниченка» органи студентського самоврядування сприяють організації навчальної, наукової, освітньо-просвітницької, спортивно-масової, волонтерської, профорієнтаційної та іншої діяльності за участі студентів (https://surl.lu/cnvooa). Участь здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня в процедурах внутрішнього забезпечення якості освіти відбувається через Раду молодих вчених ЦДУ ім. В. Винниченка (https://surli.cc/kvuxzf). Цей орган діє згідно «Положення про раду молодих учених ЦДУ ім. В. Винниченка» (https://surl.li/ydkcnj). Аналіз матеріалів відомості самооцінювання ОНП «Історія та археологія» підтверджує, що за ініціативи здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти було здійснено змістовне коригування та удосконалення окремих структурних елементів програми. Зокрема, пропозиції аспірантів стали підґрунтям для уточнення переліку освітніх компонентів, оновлення їх змістового наповнення, а також оптимізації логіки побудови індивідуальної освітньої траєкторії. Реалізація права здобувачів на вільний вибір освітніх компонентів забезпечує дотримання принципів академічної свободи та студентоцентрованого підходу. Такий механізм сприяє активному залученню здобувачів до формування власного освітнього маршруту, врахуванню їхніх наукових інтересів і професійних потреб, а також підвищує мотивацію до навчальної та дослідницької діяльності. Відповідно, думка здобувачів системно враховується під час організації освітнього процесу, що позитивно впливає на якість підготовки та відповідність програми сучасним академічним вимогам.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Залучення роботодавців до процесів забезпечення якості ОНП «Історія та археологія» має системний характер і здійснюється відповідно до внутрішніх нормативних процедур ЦДУ ім. В. Винниченка щодо моніторингу, перегляду та вдосконалення освітніх програм. Представники профільних установ виступають партнерами в обговоренні змісту ОНП, формуванні її мети, програмних результатів навчання, структури освітніх компонентів та практичної складової підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня (https://surl.li/drtyvy). До процесу перегляду програми залучаються представники Державного архіву Кіровоградської області, Обласного краєзнавчого музею, Обласного музею мистецтв, Обласної наукової бібліотеки імені Дмитра Чижевського та інших установ гуманітарного профілю. За результатами спільних консультацій і робочих нарад у 2024 році було внесено зміни до програми аспірантської практики, передбачивши ширше використання архівних, музейних і бібліотечних фондів як джерельної бази досліджень. Також ураховано рекомендації щодо посилення компетентнісної складової у сфері управління закладами освіти, оптимізації каталогу вибіркових дисциплін і розширення історико-філософського блоку освітніх компонентів. Пропозиції були опрацьовані робочою групою та впроваджені в редакції ОНП на 2024-2025 навчальний рік. Важливою складовою партнерської взаємодії є реалізація спільних науково-освітніх заходів. Університет та установи-роботодавці регулярно організовують і проводять конференції, круглі столи, наукові читання, тематичні семінари та публічні лекції. Практикується взаємний обмін фахівцями: науково-педагогічні працівники університету читають лекції та проводять заходи на базі музейних установ, а представники цих установ залучаються до освітнього процесу в університеті як запрошені лектори та експерти, така співпраця сприяє інтеграції теоретичної підготовки з практичним досвідом професійної діяльності. З метою системного врахування позиції роботодавців щодо якості підготовки здобувачів, організовується регулярне анкетування. Опитувальні матеріали надсилаються представникам партнерських установ, зокрема засобами електронного зв'язку (у тому числі через месенджер Viber), що забезпечує оперативність комунікації та зворотного зв'язку. Результати анкетування аналізуються та враховуються під час планування змін до освітньо-наукової програми та вдосконалення освітнього процесу. Роботодавці залучені до основних етапів забезпечення якості ОНП – від визначення цілей і програмних результатів навчання до участі в спільних заходах і моніторингу, ними ж надаються рецензії на дану ОНП, які знаходяться у вільному доступі на сайті університету (https://surl.li/gjnpzx). Це сприяє відповідності програми потребам професійного середовища та посиленню її практичної складової.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

За ОНП «Історія та археологія» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти випускників наразі ще немає, тому системний аналіз їх працевлаштування буде здійснюватися після перших випусків. З метою розширення

можливостей майбутнього працевлаштування випускників за ОНП «Історія та археологія» ЗВО укладено угоди про співпрацю з освітніми та науковими установами (https://surl.lt/krfvrb). Під час реалізації цих угод враховуються перспективи професійної діяльності майбутніх докторів філософії та можливості їх подальшого працевлаштування. В ЦДУ ім. В. Винниченка передбачено відстеження кар'єрних траєкторій випускників, що регламентується «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ЦДУ ім. В. Винниченка (зі змінами)» (https://surl.li/lizqlu). Згідно пункту 6.4. даного документу, збір і аналіз інформації щодо професійної реалізації випускників розглядається як складова моніторингу освітніх програм і використовується для їх подальшого вдосконалення. В університеті для підтримки студентів і випускників діє Служба сприяння працевлаштуванню, яка забезпечує консультативну допомогу, інформаційний супровід та взаємодію з роботодавцями (https://surl.lt/pyjivq). Додатковим елементом формування інформаційного простору щодо відслідковування траєкторії професійного розвитку випускників є проєкт «Історія успіху», проте, він спрямований на точкове висвітлення професійних досягнень випускників університету (https://cusu.edu.ua/ua/pro-proekt). Водночас ЕГ зазначає, що механізми узагальнення та систематизації інформації щодо професійної реалізації випускників потребують подальшого структурування. Зокрема, доцільним є посилення інструментів накопичення та аналітичного опрацювання інформації про кар'єрні траєкторії випускників з метою її використання для вдосконалення освітніх програм та підвищення прозорості результатів їх реалізації.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

Університетська система внутрішнього забезпечення якості освіти функціонує відповідно до чинного «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ЦДУ ім. В. Винниченка», яке визначає механізми моніторингу, аналізу та періодичного перегляду освітніх програм. У межах ОНП «Історія та археологія» ці процедури реалізуються через поєднання інституційного контролю, аналітичного опрацювання результатів та залучення заінтересованих сторін. Ключовим інструментом зворотного зв'язку є регулярні опитування здобувачів освіти, роботодавців (музеїв, архівних установ, закладів освіти), а також науково-педагогічних працівників. Організацію опитувань та узагальнення їх результатів здійснює структурний підрозділ, відповідальний за внутрішнє забезпечення якості освіти. Аналітичні матеріали передаються гаранту ОНП, робочій групі та кафедрі для обговорення і прийняття управлінських рішень. Результати моніторингу враховуються під час перегляду та оновлення ОНП відповідно до встановлених процедур. Пропозиції заінтересованих сторін обговорюються на засіданнях робочої групи та кафедри, після чого за потреби вносяться зміни до змісту ОК, переліку вибіркових дисциплін, форм і методів навчання та організації освітнього процесу. Інформація про оновлення програми оприлюднюється у встановленому порядку. Факультет психології та історії здійснює контроль діяльності кафедри, розглядає та приймає рішення щодо затвердження нормативних документів з реалізації ОНП. Відділом аспірантури та докторантури здійснюється організація та контроль проведення освітнього процесу підготовки відповідно до навчального плану. ЗВО на базі навчально-методичного відділу та відділу забезпечення якості та цифрового супроводу освіти здійснює моніторинг щодо виконання процедур реалізації ОНП. На основі цих відділів здійснюється інформування гарантів за завідувачів кафедр щодо нововведень, про що ЕГ було повідомлено на зустрічі 11. На цій же зустрічі ЕГ було повідомлено, що в ЦДУ ім. В. Винниченка проводиться постакредитаційний моніторинг ОП та ОНП. Рекомендації ЕГ та ГЕР проговорюються на рівні відповідних відділів та гаранта, в результаті чого формуються звіти, які висвітлюються на сайті університету (https://cusu.edu.ua/ua/litsenzuvannia-ta-akredytatsiia/postakredytatsiia). Таким чином, система внутрішнього забезпечення якості в університеті працює на постійній основі: результати моніторингу аналізуються, обговорюються та за потреби стають підставою для оновлення ОНП «Історія та археологія». Це дає можливість підтримувати програму актуальною та такою, що відповідає потребам здобувачів і професійного середовища.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ОНП "Історія та археологія" акредитована умовно у 2023/2024 навчальному році відповідно до Постанови КМУ від 16.03.2022 р. № 295 «Про особливості акредитації освітніх програм, за якими здійснюють підготовку здобувачі вищої освіти, в умовах воєнного стану» та рішення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти про умовну (відкладену) акредитацію. У зазначених умовах зауважень та пропозицій від експертної групи та галузевої експертної ради не надходило. В університеті функціонує система післяакредитаційного моніторингу освітніх програм, яка спрямована на системне врахування рекомендацій і зауважень, отриманих за результатами акредитацій, та забезпечення їх реального впровадження в освітній процес (https://cusu.edu.ua/ua/litsenzuvannia-ta-akredytatsiia/postakredytatsiia). Після завершення акредитаційної процедури здійснюється аналіз висновків ЕГ та рішення ГЕР. Результати обговорюються на засіданнях проєктних груп і груп забезпечення освітніх програм, а також на рівні кафедр і факультетів. За підсумками такого аналізу розробляються конкретні заходи щодо вдосконалення змісту ОП, оновлення ПРН, уточнення ОК та посилення практикоорієнтованої складової підготовки здобувачів. У процесі перегляду та вдосконалення ОНП «Історія та археологія» враховуються рекомендації та зауваження, отримані за результатами акредитацій інших освітніх програм, що реалізуються в ЦДУ ім. В. Винниченка. Узагальнення інституційного досвіду дозволило впровадити низку системних змін, які безпосередньо вплинули на удосконалення ОНП. Зокрема, на офіційному вебсайті ЗВО створено платформу для обговорення проєктів освітніх програм, що забезпечує оприлюднення повної та достовірної інформації про проєкти ОП (включно

зі змінами) та організацію їх громадського обговорення. Це надало можливість відкритого залучення стейкхолдерів до вдосконалення ОНП «Історія та археологія». Університетом впроваджено систему анкетування роботодавців та інших зовнішніх стейкхолдерів, результати якого враховуються під час перегляду програмних результатів навчання та посилення практикоорієнтованої складової підготовки здобувачів. На інституційному рівні забезпечено дотримання принципів академічної доброчесності та запроваджено анонімне опитування здобувачів щодо проявів корупції в освітньому процесі. Отримані результати використовуються в системі внутрішнього моніторингу якості освіти та враховуються під час модернізації й оновлення освітньої програми. Також за результатами акредитацій інших ОП посилено співпрацю зі стейкхолдерами у напрямі забезпечення практикоорієнтованого навчання та організацію гостьових лекцій. Ці механізми були враховані під час оновлення ОНП. Таким чином, висновки та рекомендації зовнішнього оцінювання якості освіти системно інтегровані в механізми внутрішнього забезпечення якості та використані при оновленні ОНП «Історія та археологія».

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

В академічній спільноті ЦДУ ім. В. Винниченка ведеться системна та цілеспрямована робота з формування культури якості освіти, що забезпечує постійне вдосконалення та оновлення освітньої діяльності за ОНП «Історія та археологія». Процедури внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти регламентуються «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти ЦДУ», яке визначає механізми моніторингу, перегляду та вдосконалення освітніх програм (https://surl.li/ahjobr). Документ є відкритим і доступним для всіх учасників освітнього процесу. Університет має чітко структуровану систему підрозділів, що формують і забезпечують реалізацію процедур внутрішнього забезпечення якості освіти. Загальний контроль функціонування системи якості здійснюють проректори та вчена рада університету. Відділ забезпечення якості та цифрового супроводу освіти розробляє управлінські інструменти, проводить моніторинг і періодичний перегляд ОП та ОНП. Навчально-методичний відділ розробляє та здійснює заходи організаційного, навчально-методичного характеру, які спрямовані на забезпечення ефективного функціонування ЦДУ ім. В. Винниченка. Відділ кадрів контролює відповідність кадрового складу профілю освітніх програм і сприяє впровадженню сучасних освітніх технологій. Деканат координує та контролює реалізацію системи якості на рівні кафедр, а також організовує рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників факультету. Кафедра здійснюють вдосконалення ОНП у співпраці зі стейкхолдерами та забезпечують дотримання принципів академічної доброчесності. Рада молодих вчених сприяє залученню молодих науковців до розвитку наукової діяльності, підвищення якості освітнього процесу та формування сучасного наукового середовища. Студентська рада бере активну участь в обговоренні та затвердженні ОП та ОНП. Гарант ОНП відповідає за її розроблення та організаційно-методичний супровід. Функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти спирається на сучасну матеріально-технічну базу, ефективну дистанційну систему навчання та безоплатний доступ здобувачів до інфраструктури й інформаційних ресурсів університету. В ЦДУ ім. В. Винниченка створено належні умови для формування та реалізації індивідуальної освітньої траєкторії студентів. Керівництво університету, адміністрація, гарант освітньої програми, науково-педагогічні працівники, здобувачі освіти та роботодавці демонструють усвідомлення спільної відповідальності за подальше підвищення якості освіти за ОНП «Історія та археологія».

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Критерій 8 відповідає підкритеріям 8.1-8.7. ЦДУ ім. В. Винниченка демонструє системний і цілісний підхід до забезпечення якості ОНП «Історія та археологія». В університеті дотримуються внутрішніх нормативних процедур щодо ініціювання, розроблення, обговорення, моніторингу та затвердження ОНП із залученням широкого кола стейкхолдерів – здобувачів освіти, роботодавців, науково-педагогічних працівників, органів студентського самоврядування та Ради молодих вчених. Забезпечується відкритість інформації про можливості внесення пропозицій до програми через механізми громадського обговорення, електронні консультації та систематичні опитування. Університет послідовно формує культуру якості освіти, що проявляється у регулярному перегляді ОНП, функціонуванні спеціалізованих підрозділів із забезпечення якості, впровадженні післяакредитаційного моніторингу та врахуванні результатів зовнішнього оцінювання. Активна співпраця з роботодавцями, архівними та музейними установами сприяє посиленню практикоорієнтованої складової програми та професійному зростанню здобувачів. Учасники освітнього процесу залучаються до конференцій, наукових заходів та інших форм фахової діяльності, що підвищує якість підготовки докторів філософії. Експертна група констатує загальну відповідність ОНП «Історія та археологія» вимогам Критерію 8 та оцінює її на рівні В.

Недоліки

Не забезпечено послідовне та завершене здійснення визначених процедур затвердження ОНП, адже попри проведене громадське обговорення у 2025 році, ОНП не була затверджена та оприлюднена в установленому порядку.

Рекомендації

Під час наступного перегляду та громадського обговорення ОНП забезпечити своєчасне завершення повного циклу процедур її затвердження відповідно до внутрішніх нормативних документів ЗВО та оприлюднювати ОНП у визначені строки після завершення обговорення.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В ЦДУ ім. В. Винниченка встановлено чіткі нормативи та процедури, що визначають права та обов'язки учасників освітнього процесу. Діяльність та організація освітнього процесу регулюються низкою офіційних документів, серед яких: «Статут ЦДУ ім. В. Винниченка (нова редакція)» (https://surl.lt/iyezjg), «Етичний кодекс університетської спільноти в ЦДУ ім. В. Винниченка» (https://surl.li/rwgoyz), «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ЦДУ ім. В. Винниченка (зі змінами)» (https://surl.li/bbkhwd), «Положення про організацію освітнього процесу в ЦДУ ім. В. Винниченка на 2025–2026 навчальний рік» (https://surl.li/rgdfbp), «Положення про аспірантуру та докторантуру ЦДУ ім. В. Винниченка» (https://surl.lu/qguooi), «Положення про організацію атестації здобувачів вищої освіти ступенів доктора філософії, доктора та кандидата наук у ЦДУ ім. В. Винниченка» (https://surl.li/iejolb), «Положення про порядок реалізації здобувачами освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін у ЦДУ ім. В. Винниченка» (https://surl.lu/vgaeuq), «Правила внутрішнього трудового розпорядку для працівників ЦДУ ім. В. Винниченка» (https://surl.li/ddnuzw), «Положення про академічну свободу та академічну доброчесність у ЦДУ ім. В. Винниченка (зі змінами)» (https://surl.li/hesacu), «Правила поведінки здобувачів освіти у ЦДУ ім. В. Винниченка» (https://surl.li/witlrx), та іншими нормативними документами. Для забезпечення відкритості та зручного доступу до інформації для всіх учасників освітнього процесу, усі зазначені документи опубліковані на офіційному веб-сайті університету в рубриці «Університет», вкладка «Публічна інформація», підрозділ «Нормативні документи» https://cusu.edu.ua/ua/normatyvni-dokumenty. На офіційному сайті університету створено спеціальна рубрика «Студенту», який сприяє адаптації студентів до навчального процесу. Він містить корисну інформацію про реалізацію прав та можливостей здобувачів під час навчання в ЦДУ ім. В. Винниченка.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

На сайті ЦДУ ім. В. Винниченка за посиланням https://surl.lt/jnxtuv знаходиться інформація про оприлюднення ОНП «Історія та археологія», за третім (освітньо-науковим) рівнем, галузі знань 03 «Гуманітарні науки», спеціальності 032 «Історія та археологія». Попередні версії ОНП Історія та археологія» можна знайти за посиланням https://surl.lt/sdgjvz, це дає змогу прослідкувати траєкторію вдосконалення ОНП «Історія та археологія». Проекти програм розміщуються на сайті університету в рубриці «Підрозділи», вкладка «Відділ забезпечення якості та цифрового супроводу освіти», підрозділ «Електронні консультації з громадськістю» (https://surl.li/yadcem). Пропозиції та зауваження за проектами ОНП (PhD) надсилаються на електронну адресу: O.A.Zhytkov@cuspu.edu.ua

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

На сайтах ЦДУ ім. В. Винниченка (https://surl.li/dmnklc, https://surli.cc/jrfhzx) та факультету психології та історії (https://cusu.edu.ua/ua/pro-fakultet-ist) оприлюднена ОНП «Історія та археологія», за третім (освітньо-науковим) рівнем. На сайті факультету психології та історії у розділі «Освітньо-науковий рівень доктора філософії», «В9 Історія та археологія» наявні навчальні плани, договори про співпрацю, рецензії, аналітичні записки за наслідками

анкетувань, перелік тем наукових досліджень. Тут же наявне вкладення «Навчально-методичне забезпечення освітньо-наукової програми 032 Історія та археологія» (https://surl.li/lefeac), де містяться робочі програми навчальних дисциплін та методичні рекомендації до дисциплін. На сайті університету в рубриці «Студенту» у вкладці «Дисципліни вільного вибору студентів» міститься каталоги вибіркових дисциплін за циклами підготовки (https://cusu.edu.ua/ua/studentu/dystsypliny-vilnoho-vyboru-studentiv) та каталог факультетських вибіркових дисциплін (https://surl.li/nmmagu) для третього (освітньо-наукового) рівня.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Критерій 9 відповідає підкритеріям 9.1–9.3. У ЦДУ ім. В. Винниченка забезпечено належний рівень прозорості та публічності освітньої діяльності. Нормативні документи, що регламентують права та обов'язки учасників освітнього процесу, є чітко визначеними, систематизованими та оприлюдненими на офіційному вебсайті університету. Проєкти освітньо-наукових програм своєчасно розміщуються для громадського обговорення, що забезпечує можливість врахування пропозицій заінтересованих сторін. ОНП, навчальні плани, робочі програми дисциплін, каталоги вибіркових дисциплін та інші матеріали перебувають у відкритому доступі в обсязі, достатньому для інформування здобувачів освіти, абітурієнтів та стейкхолдерів.

Недоліки

На офіційному вебсайті закладу вищої освіти міститься частково не оновлена інформація (у вкладенні «Дисципліни вільного вибору студентів» наявна застаріла назва факультету психології та історії), окремі матеріали потребують актуалізації.

Рекомендації

ЕГ рекомендує до кінця календарного року забезпечити систематичне оновлення матеріалів на офіційному вебсайті ЗВО, провести аудит розміщеної інформації та впровадити регулярний моніторинг її актуальності з визначенням відповідальних осіб і періодичності перевірки.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

ЕГ може констатувати, що на ОНП дотримуються студентоцентрованого підходу та впроваджують принцип «досліджуючи навчаємось». НПП враховують думку здобувачів щодо перегляду та вдосконалення змісту та переліку ОК задля максимального забезпечення відповідності ОК науковим інтересам аспірантів. Це закріплено у «Положенні про організацію освітнього процесу здобувачів в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка на 2025-2026 навчальний рік», Додатку 3 цього Положення, що містить «Правила прийому на навчання до аспірантури та докторантури Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка в 2025 році», «Положення про аспірантську практику здобувачів вищої освіти Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка». ЕГ встановила, що ОК з циклу професійної підготовки: «Методологічні проблеми історичної науки», «Сучасний фаховий історіографічний дискурс», спрямовані на формування у здобувачів фахових дослідницьких компетентностей, засвоєння аспірантами теоретичних та практичних знань щодо методологічних аспектів провадження історичного дослідження, засвоєння знань, що допоможуть їм планувати та реалізовувати дисертаційне дослідження як довготривалий проєкт, а також представляти та обговорювати результати досліджень. ОК циклу професійної підготовки за деякими виключеннями є універсальними та відповідають потребам здобувачів. У переліку вибіркових дисциплін є ОК, які, в залежності від дослідницьких зацікавлень здобувача, орієнтовані на поглиблення фахових знань з модерної історії України. Хронологічно та тематично теми здобувачів співпадають з цими вибірковими ОК і здобувачі їх активно обирають. ЕГ констатує, що ОК з циклу професійної підготовки вповні відповідають інтересам здобувачів. ОК з циклу загальної

підготовки спрямовані та формування у здобувачів необхідних мовних компетентностей, а також загальних знань та навичок, які необхідні сучасному висококваліфікованому досліднику (знань з філософії науки, навички академічної дискусії тощо). Здобувачі підтвердили, що ОК з цього циклу максимально підпорядковані їх потребам, а також зазначили, що мають змогу ознайомитись зі змістом вибіркових ОК заздалегідь. Дослідивши індивідуальні навчальні плани здобувачів та зміни у структурі ОК, ЕГ встановила, що аспіранти вповні реалізують можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії, а ОНП та НПП у повній мірі зважають на побажання здобувачів. Це підтвердилося під час зустрічі зі здобувачами та НПП. Проаналізувавши ВСО, а також ОНП останніх років, ЕГ зробила висновок про слушні та обґрунтовані зміни в змісті та переліку ОК. Побажання стейкголдерів, як з'ясовано на відповідній зустрічі, враховувались. ЕГ констатує, що зміст ОНП відповідає науковим інтересам здобувачів та забезпечує їхню повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності.

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

Проаналізувавши відомості самооцінювання, Таблицю відповідності тематики досліджень аспірантів напряму досліджень наукових керівників (chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://cusu.edu.ua/images/aspirantura_doctorantura/032history/Temy_diser_2025.pdf), а також науковим доробком наукових керівників, поспілкувавшись на відповідній зустрічі із науковими керівниками та здобувачами ЕГ встановила, що наукова діяльність аспірантів вповні відповідає напрямку досліджень наукових керівників. На ОНП навчаються 9 здобувачів, якими керують 5 наукових керівників. Наведені у ВСО відомості про 4 наукових керівників 4 аспірантів відповідають дійсності. Додатково під час зустрічі з науковими керівниками та здобувачами ЕГ з'ясувала дотичність наукових інтересів таких наукових керівників та здобувачів: Житков О. (наукові інтереси – соціальна історія України XX століття, історія Визвольних змагань 1917–1921 рр., соціально-політичні рухи, історіографія історії України) – Бугор Д. тема дисертації – Становлення та розвиток природничих та математичних наук в Наддніпрянській Україні у другій половині XIX–перші десятиліття XX століття); Токар Н. (ранньомодерна історія України, соціальна історія XVII– XIX століття) – Бірюков А. (Становлення адвокатської справи в Україні в другій половині XIX століття); Філоретова Л. (історія, освіта, краєзнавство) – Найдич І. (Роль православного духовенства Херсонської єпархії в суспільно-політичному русі Російської імперії в другій половині XIX століття) та Затуливітер В. (Роль народної ініціативи в розвитку початкової освіти на Єлисаветградщині у другій половині XIX ст); Чорний О. (соціальна історія, розвиток Херсонщини у XVIII–XIX століттях, воєнна персоналістика, історія Другої світової війни) – Колчек А. (Земська освіта в Олександрійському та Єлисаветградському повітах Херсонської губернії (1864–1914рр.). Було з'ясовано, що у переважній більшості тематику дисертаційних робіт пропонують наукові керівники, а у деяких випадках, з огляду на студетоцентований підхід, тему пропонували самі здобувачі і її адаптували до наукових інтересів керівника.

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

ЕГ встановлено, що разові спеціалізовані вчені ради для її здобувачів не створювалися оскільки на даній ОНП ще не проводилися захисти дисертацій. На веб-сайті ЗВО є вкладка «Спеціалізовані вчені ради», де представлена інформація щодо роботи інших постійних і спеціалізованих вчених рад захистів дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії за іншими спеціальностями (https://cusu.edu.ua/ua/razovi-spetsializovani-vcheni-rady/spetsializovana-vchena-rada-doktor-filosofii-phd-014-serednia-osvita-01408-fizyka-bevz-av). Під час зустрічі зі здобувачами та НПП встановлено, що у 2025-2026 н.р. на захист планує вийти 1 здобувач (Пастухова Я.). На зустрічі з фокус-групою (наукові керівники) і документально підтверджено обговорення кваліфікаційної роботи Пастухової Я. (Протокол № 7 від 16.01.2026 р.). Наукові праці (як мінімум 3 праці) д.і.н., доц. Житкова О., к.і.н., доц. Грінченка В., к.і.н., доц. Позднякової І. С. дотичні до теми дослідження здобувачки Пастухової Я. Аналіз наукових здобутків НПП кафедри історії України і всесвітньої історії дотичний до наукових досліджень здобувачів ОНП. Враховуючи викладене, ЕГ вважає, що кафедра історії України та всесвітньої історії здатна сформувати разові спеціалізовані вчені ради для атестації аспірантів. Однак ЕГ вважає, що у подальшому можуть виникнути складнощі при формуванні разової спеціалізованої ради (для захисту наукових досліджень здобувача Бугор Д. - тема дисертації: "Становлення та розвиток природничих та математичних наук в Наддніпрянській Україні у другій половині XIX – перші десятиліття XX століття", Бірюков А.- тема дисертації "Становлення адвокатської справи в Україні в другій половині XIX століття"), оскільки предметна область зазначених досліджень не є в пріоритеті НПП кафедри.

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

Під час зустрічі зі слів аспірантів можна зробити висновок, що ЗВО створив належні умови апробації наукових досліджень. У ЗВО проводяться щорічні конференції та інші наукові заходи. Так у 2025 р. було проведено

Всеукраїнську наукову конференцію «Проблеми історичної регіоналістики та мікроісторії» (https://cusu.edu.ua/ua/news-of-the-faculty-of-history-and-law/18030-vseukrainska-naukova-konferentsiia-problemy-istorychnoi-rehionalistyky-ta-mikroistorii), на 2025-26 н.р. заплановано Всеукраїнську наукову конференцію «Друга світова війна в історії країн та народів Східної Європи», Всеукраїнську наукову конференцію «Проблеми історичної регіоналістики та мікроісторії» (https://cusu.edu.ua/ua/konferentsiy). Зі слів аспірантів наукові керівники стимулюють ЗдВО приймати участь у наукових заходах, які проводить ЗВО. Для аспірантів, які навчаються в аспірантурі забезпечено безкоштовний друк наукових статей у фаховому журналі «Історія та археологія» який виходить 2 рази на рік (https://journals.cusu.in.ua/index.php/history/conditions). Керівниця бібліотеки й аспіранти стверджують, що бібліотека надає зво вільний і безоплатний доступ до бібліотеки університету, у тому числі, баз даних повнотекстових документів, утім до наукометричних баз Scopus, WoS мають можливість доступу лише на оплатній основі. Аспірантам надається можливість отримати консультацію з підбору літератури бібліотекарями.

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

ЕГ переконалась у тому, що переважна більшість наукових керівників аспірантів є активними науковцями. Їхня участь представлено в дослідницьких проєктах з історії селянства Центральноукраїнського регіону (спільно з Інститутом селянства ЧДУ, Житков О.). Проблемні дослідження історії України регулярно публікувалися у фаховому збірнику наукових праць випускової кафедри «Історія та археологія. Успішно реалізовано проєкт Обласної ради з обліку історичних пам'яток Центральної України. Результати роботи науковців кафедри узагальнено в праці «Археологія України за доби незалежності», виданої за підтримки Німецького археологічного інституту (Deutsches Archäologisches Institut, DAI). У співпраці із зарубіжними ЗВО наукові керівники та здобувачі взяли участь у підготовці колективної монографії «Актуальні аспекти соціальних наук та інноваційні методи і технології їх викладання» (http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/book/330). Зусиллями наукових керівників, працівників Державного архіву Кіровоградської області та здобувачів підготовлено збірку «Документи про радянські голодомори в Центральній Україні» та зібрання матеріалів, присвячених історії Української революції «Шлях до України». Публікуються матеріали Всеукраїнських конференцій за участі здобувачів, що відбулися на платформі «Наукового центру регіональних та мікроісторичних студій». ЕГ переконалась, забезпечення умов залучення здобувачів до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю регламентовано «Положенням Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка про порядок реалізації права на академічну мобільність» (2023) (chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://cusu.edu.ua/images/files-2023/%D0%92%D0%97%D0%AF%D0%9E/Academic_mobility_for_bachelors_and_magisters.pdf), яке передбачає участь у програмах кредитної академічної мобільності, наукове стажування, участь у конференціях та публікаціях у межах певної спеціальності / галузі знань. НПП та аспіранти випускової кафедри беруть участь у роботі міжнародних наукових конференцій та стажувань, підготовці монографічних досліджень. Підтверджено, що у 2023 р. наукові керівники та аспіранти взяли участь у підготовці монографії «Topical aspects of social science disciplines and innovative methods and technologies of their learning and teaching: scientific monograph. Riga, Latvia : «Baltija Publishing», 2023. S. 99–121. 536 p.». Наукові дослідження здобувачів (статті та матеріали конференцій) публікуються у виданнях Республіки Польща, інших країн. Втім ЕГ визнала, що залучення здобувачів до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю ще не носить системного характеру.

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

У межах реалізації ОНП «Історія та археологія» наукові керівники аспірантів беруть активну участь у виконанні науково-дослідних проєктів регіонального та міжінституційного рівня, результати яких мають системний характер оприлюднення та впровадження. Зокрема, представники групи забезпечення ОНП залучені до виконання наукової теми, присвяченої дослідженню історії селянства Центральноукраїнського регіону (державна реєстрація № 0123U101600), що реалізується у співпраці з науковими установами України. Результати досліджень регулярно публікуються у фахових наукових виданнях, зокрема у збірнику наукових праць кафедри «Історія та археологія» (https://journals.cusu.in.ua/index.php/history/home), а також презентуються під час всеукраїнських наукових конференцій. Науково-педагогічні працівники кафедри були залучені до реалізації проєкту з обліку історичних пам'яток Центральної України, що має прикладне значення для збереження культурної спадщини регіону. Вагомим результатом наукової діяльності є узагальнюючі праці, підготовлені у співпраці з міжнародними партнерами, зокрема видання «Археологія України за роки незалежності» (https://surl.li/vsjemw), здійснене за підтримки Німецького археологічного інституту. У межах міжнародної академічної співпраці науково-педагогічні працівники групи забезпечення разом із здобувачами долучилися до підготовки колективної монографії «Актуальні аспекти соціальних наук та інноваційні методи і технології їх викладання» (https://surl.li/uoipmq). За ініціативи наукових керівників у співпраці з працівниками державного архіву та здобувачами підготовлено й опубліковано документальні збірники, присвячені проблематиці радянських голодоморів у Центральній Україні та подіям Української революції (https://surl.li/pgqrup). Таким чином, у ЗВО сформована стала практика участі наукових керівників у дослідницьких проєктах, результати яких систематично публікуються, презентуються на наукових заходах і мають як наукове, так і практичне значення, із залученням здобувачів третього рівня вищої освіти.

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

У ЦДУ ім. В. Винниченка функціонує система забезпечення академічної доброчесності, що регламентується «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ЦДУ ім. В. Винниченка (зі змінами)» (https://surl.li/nfmebc) та «Положенням про академічну свободу та академічну доброчесність у ЦДУ ім. В. Винниченка (зі змінами)» (https://surl.li/hpycri). У розділі «Нормативні документи» на офіційному сайті університету (https://cusu.edu.ua/ua/normatyvni-dokumenty) оприлюднено нормативну базу, що визначає механізми дотримання академічної доброчесності, зокрема «Етичний кодекс університетської спільноти в ЦДУ ім. В. Винниченка» (https://surl.li/pizsjm), «Положення про Комісію з етики в ЦДУ ім. В. Винниченка» (https://surl.lt/ravdin), «Положення про врегулювання конфліктних ситуацій в ЦДУ ім. В. Винниченка» (https://surl.li/idbxpu). В університеті передбачено процедури розгляду фактів можливих порушень академічної доброчесності, визначено види відповідальності та порядок ухвалення рішень. У разі встановлення факту порушення застосовуються заходи дисциплінарного впливу відповідно до чинних нормативних документів, що унеможливлює здійснення наукового керівництва особами, які допустили такі порушення. Для запобігання академічному плагіату всі дисертаційні дослідження та інші наукові роботи проходять обов'язкову перевірку на наявність текстових запозичень із використанням програмного забезпечення StrikePlagiarism. Результати перевірки враховуються під час допуску робіт до захисту. Під час зустрічей експертної групи з фокус-групами було підтверджено, що науково-педагогічні працівники та здобувачі ОНП «Історія та археологія» обізнані з принципами та правилами академічної доброчесності та дотримуються їх у професійній і науковій діяльності. Станом на момент проведення експертизи випадків порушення академічної доброчесності серед здобувачів ОНП та їхніх наукових керівників не зафіксовано.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Зміст ОНП відповідає науковим інтересам аспірантів і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у ЗВО за спеціальністю «Історія та археологія». Наукова діяльність здобувачів цілком відповідає напрямам досліджень наукових керівників. ЦДУ імені Володимира Винниченка забезпечує в межах ОНП можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів, а також можливості для залучення здобувачів до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю. В ЦДУ імені Володимира Винниченка існує практика участі наукових керівників та здобувачів у дослідницьких проєктах. ЦДУ імені Володимира Винниченка дотримується академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та здобувачів. ОНП відповідає вимогам за цим критерієм.

Недоліки

Брак публікацій НПП як потенційних рецензентів для разових спеціалізованих вчених рад. Невисока міжнародна активність наукових керівників через що залучення здобувачів до неї не має систематичного характеру.

Рекомендації

Активізувати публікаторську діяльність НПП для сприяння підготовки разових спеціалізованих вчених рад. Посилити міжнародну діяльність, що передбачала би виїзди за кордон та систематичне залучення здобувачів до неї.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні.**

За результатами експертного оцінювання експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проєктування освітньої програми	В
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	В
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	В
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	В
Критерій 6. Людські ресурси	Е
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В
Критерій 9. Прозорість та публічність	В
Критерій 10. Навчання через дослідження	В

За результатами експертного оцінювання рішенням експертної групи є **умовна (відкладена) акредитація.**

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	*Додаток до звіту ЕГ Перелік суттєвих недоліків.xlsx*	IqnKfxnCTuDu9QTqwJA5BBEAcpG4rrXz/N5lTSXxA8g=

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели експертне оцінювання у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Хмарський Вадим Михайлович

Члени експертної групи

Федорченко Олег Володимирович

Нонік Людмила Юріївна